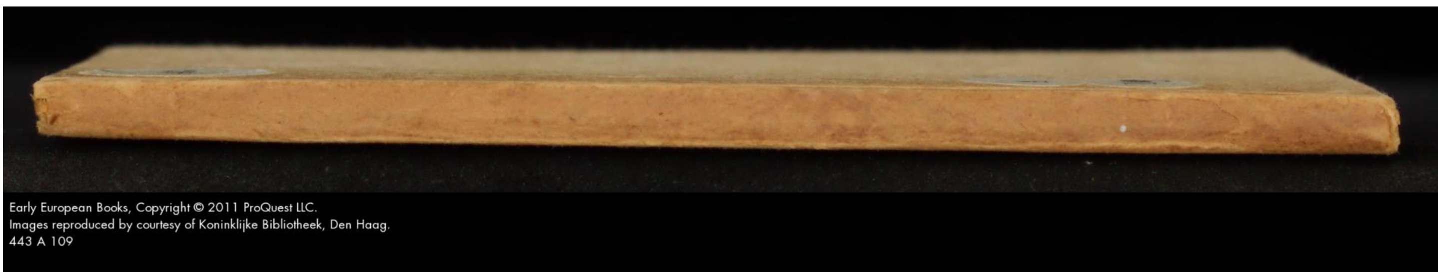
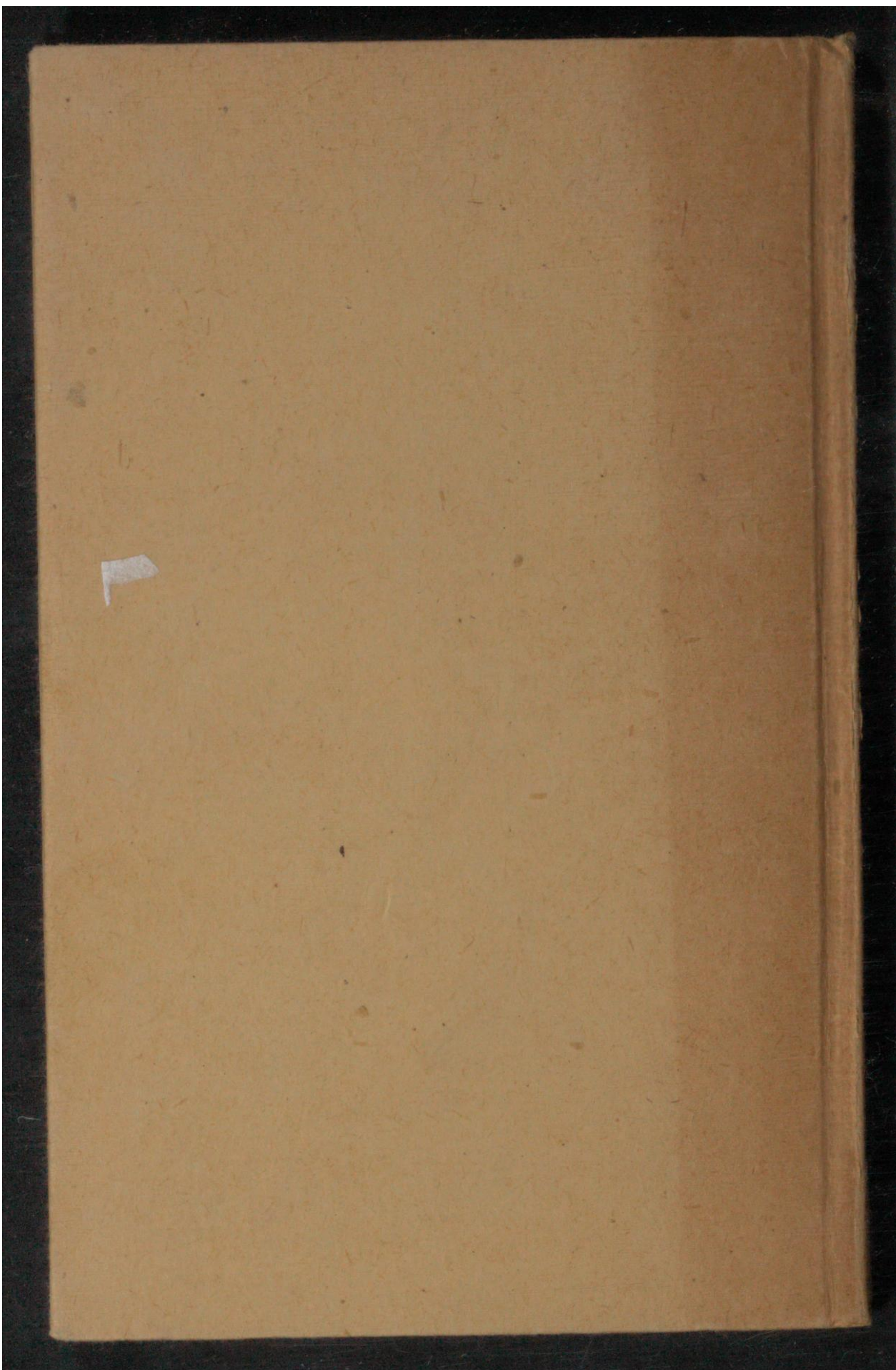
443

A

109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

KW 443
A 109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

447 G 256.
443 A 108 109
KW

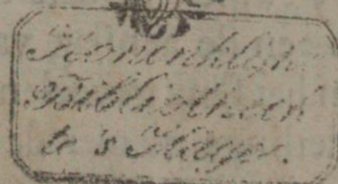
DEN BLINDEN GAAUOOG

Tonneel-Spel.

DOOR

J. L.

t'AMSTERDAM,

By JACOB VINCKEL, Boeckverkooper in de Beur-ſtraat, in de Hiſtory-ſchrijver, 1669.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

CLeante Haágſen weduwenaer, ontmoet tot Leiden Olimpe, pas geworde Wedu, hy verlieft'er op, bied 'er zijn dienſt aan, en verkrijgt in weinig dagen hare genegentheid, hy zoekt dit geluk te vorderen tot een ſpoedig huwelijk, maar zy vertoond hem dat ſy eerſt haer rou plichtelijk had uit te dragen, eer daer aen te denken: het welk hy haar eindelijk toeſtaet, op voorwaerde dat zy hem ook vergunne deſen moeyelijken tijd niet vruchteloos af te wachten, zy geeft hem zijn eis, en hy, de gelegentheid der belegeringe van den Bos waernemende, gaet daer een eerlijk tijdverdrijf ſoeken, na dat hy, door den Haag zijn reis makende, in zijn huis goede ordre had geſtelt: en zijn dochter Melice op hooge ſtraf bemaant had, gants geen toegang noch taal te geven aen Thelame, die wel haer halsvriend was, doch een Edelman vry meer van de natuur en liefde als van de fortuin en Cleanthe begunſtigt. Onder dien zijn zoon Lidamas uit Vrankrijk t'huis gekomen, gaat zijn toekomende ſtiefmoeder plichtshalven begroeten: maar vind haer onderhoud ſo ſmakelijk, dat hy tzelve ten minſten om de week hervat: gelijk Thelame ook geenen dag miſt Melice te bezoeken, dit geeft achterdocht aen eenige vrienden van Cleanthe, die hem daer van in 't leger bericht doen, hy twijfelt op deſe tijding een wijl aen de eerlijkheit en aen de aenſlag van zijn kinderen: maer ten laetſten het ſlinx gevoelen overwegende, beſluit op een ſonderlinge manier de grond van alles te ontdecken, hy veinſt hem derhalven blind geworden te zijn, en dat zo lang en zo natuurlijk, dat niet alleen het leger, maer heel Holland en zelf zijn huisgeſin

dat

at ſekerlijk geloofden. Terwijl hy met deze toeſtel
eſig was; diende ſig zijn zoon van zijn gemaekt on-
eluk; en de'e reets opentlik Olimpe weêrzin krijgen
n een blinde: en hem zo ver te wille zijn dat zy
quanſuis zijn Zuſter komende gezelſchap houden,
aer met hem in het huis van zijn vader een ruime tijd
nthield, Cleanthe komt hier op t'huis daer hy het
evindende, gelijk hem ſijn vrienden geſeit hadden,
n wonderbaarlijk waren veroorzaekt, om dat hy
nder gunſt van zijn voorgegeve blindheid wilde zien,
oedanig men hem handelen zou, en daer na zijn ſlag
vaernemende, ſig tot ſchande, zo van d'een als d'an-
ler openbaren. Maer het mangelde ſijn party ook
eenſins aen moed noch tegenliſt, die haer t'elkens zo
ang buiten reik van zijn voornemen hield, tot dat hy
loor een onderſchepten brief van Thelames edelmoe-
ligheit bewogen, van zijn Knecht beklapt en door
ondert loosheden van Lidamas en Olimpe in zijn ei-
e bedrog gevangen, hy het heilzaam beſluit nam van
l deſe wanorde met het toeſtaen van een dubbel huw-
ik te ſluiten, en aldus een einde aen dit Tooneelſpel
e maken.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

SPEELDERS.

Cleanthe, Vader van Lidamas en Melice, o[...]
Olimpe verlieft.

Olimpe, Jonge VVedu, Minnares van Lidama[...]

Lidamas, Oppasser van Olimpe.

Melice, Minnares van Thelame.

Thelame, Minnaar van Melice.

Nerÿne, Kamermaagd van Olimpe.

Lucille, Kamermaagt van Melice.

Silvester, Dienaar van Cleanthe.

EE[...]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

EERSTE BEDRYF,

EERSTE TOONEEL.

Olimpe, Nerijne.

Nerijne.

HOe, houd gy dan Mevrou, mijn trouwigheid verdacht?
En is u onbekend hoe veel dat ik u acht?
Olimpe. Geenſins, in tegendeel ik koom u hier doen weten,
Waarom mijn vlotte Ziel, van dubbel quaad bezeten,
Zoo twijfelmoedig is. Gy weet, men telde pas
Den tweemaal tienden dag van dat ik Wedu was,
Wanneer Cleanthe my verſocht beſoek te geven;
En quam, geheel ontfonkt aan vier, dat, ſonder leven
En ſomber als het was, nochtans in 't minſte niet
Gebluſt wiert in de tranen van mijn vers verdriet.
Gy weet hoe konſtig hy der Weeuwen ſtaat beſwaarde,
Hoe hy het ongemak en d'onluſt die zy baarde
Optelde, en onder dien hoe ver' hy zich vergat,
Wanneer hy 't weinig ſchoons, dat ik noch ovrig had',
Al vleyende verhief, en prees, en ſtelde boven
Al wat de Wereld had van ſchoonheid waard te loven:
En hoe doortrapt hy ſich, zoo ras hy daar af ſprak,
Kon veizen of een zucht zijn verder ſpreken brak.
Nerijne. Ik weet, dat door een ſwier van-duizend Hoflijk-(heden,
Dien Heer u vry wat vroeg zijn liefde quam ontkleeden:
En dat hy alſoo vroeg, na d'eerſte of tweede reis
Van zijn bezoek, die bracht tot een volkomen eis;
Maar dit weet ik'er by: gy naamt zijn doen ten beſten,
En wierd'er van beweegt, en kreegt hem lief ten leſten.
Olimpe. 't Is zoo, om mijn geluk niet willens mis te gaan,
Dorſt ik hem noch zijn eis, noch zijn beſoek af ſlaan.
Nerijne. En daar op ging de roep, dat, binnen weinig dagen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Gy weerom wettelijk den naem van vrou ſoud dragen.
Olimp. Cleanthe ſocht dat wel; maer d'onbeſturve rou
Mijns pas begraven Mans, zoo ſchielijk in een trou
Te wis'len, ſcheen my aen mijn eer te zullen ſchaden.
Ik hielp Cleanthe ook wijſſelijk ontraden.
En zeid' hem, dat mijn Mans verongelijkte Geeſt
Sou ſtijgen uit zijn graf, en ſpoken op ons Feeſt:
Of dat dit los beſtaen des Hemels recht zou raken,
En licht tot beider ſtraf een heiloos Huwlijk maken:
Dat ik daerom een Jaer volhardende in den rou,
Met mijn geduld het graf mijns Mans vereeren zou.(ſlag
Mijn minnaer ſcheen in 't eerſt bedroeft op ſulken voor-
Maer doe hy korts daer aen, die met ſijn oordeel doorſag
Beſloot hy die met my: en zei, dat deſe Wet
Mijn waerlyk van mijn eer en Liefde wierd geſet.
Dit was ten tyde, dat die Veldheer groot van waerde,
Die met zyn wond'ren vult het beſte deel der Aerde,
Die vreeſlijk in zijn doen, ontſaglyk in zijn naem,
Soo loſſelyk vermoeit den horen van de Faem,
Prins Hendrik ed'le ſpruit van 't mannelyk Naſſouwen
De Bosdraek, in 't moeras benart van zyn kortouwen,
Dee zuchten om ontzet, en reets aen deſe kant
Van 's vyands overlaſt bevryde 't Vaderland
Cleanthe, van zyn aerd tot Oorlogsroem genegen,
Quam my derhalven ſtrax op dat gerucht bewegen,
Om ook met mijn verlof en zijn beproeſt geweir
Een arm te voegen aan het Lichaem van ons heir,
Terwyl ik mijne rou behoorlijk uit zou dragen.
Hy nam zijn afſcheid, en het lee ſeer weinig dagen,
Of hy, met eer bekend by d'Hoofden van ons veld,
Wierd onder het getal der braeſſte mee geteld.
Maer helaes! midden in 't geluk dat mijn doe vleide,
Gebeurde 't ongeluk dat ik zo vaek beſchreide;
Nerijne, zo gy ooit beſchouwde 't lieve licht
Van zijn doordringende en betov'rende geſicht;
So denk eens welken ſmert my 't harte moſt doorboren
Doe my geboodſchapt wierd, dat hy dat had verloren.
Het zy 't den arbeid, of de ſnô Fortuin ten ſpijt

Van

Van ons vernoegen de Neryne hy is het quijt.
Zyn oogen pas voorheen zo helder, ſo vol leven
Als d'eelſte ſtralen die de Middag ons kan geven,
Zyn doof en ſonder kracht: ſo nochtans, dat men niet
Een eenig vlekje daer van buiten aen en ſiet;
Daer ſchynen ſy noch klaer, maer binnen is te vinden
Het geen Cleanthe herſchept in een volſlagen blinden.
Nerijn. Dat ongeluk is reets een maend of drie verleen,
En geeft ù dat als noch verdriet?
Olimp. Neryne, neen.
Ik gaf dat wreed geval myn tranen en myn klachten,
Doe d'eerſte tyding my de droeve moed verkrachte;
Maer die tyd is voorby. Indien gy myn noch ſiet,
Met droefheid in het oog, 't is vry om anders iet.
Nerijn. Dit is dan een geheim dat gy my van te voren,
Niet veel en hebt betrouwt.
Olimpe. Swyg maer gy ſult het hooren.
Sints ik het ongeval myns Minnaers had verſtaen,
Verflauwde myne Liefde, en nam meer af als aen.
Myn Hart, eerſt wanckelbaer in zyn genegentheden,
Kreeg endlyk weerſin in 't verlies by hem geleden,
Het woelde wel een wijl, om dankbaer quaed,
Eer dat het wortelen ſchoot, te dempen in zyn ſaed;
Maer t'elkens zig myn deugd iet goeds ſcheen te belovē,
So ſteeg aen d'andere kant myn ſinlykheid weer boven.
Voor al, doe Lidamas, begaefden zoon van dien
Beklagelyken Vader, my verſocht te ſien,
Om 't onheil, dat ik ſyn Vaders leet moſt dragen,
Na de gewoonte met meelyden te beklagen.
Hy ſag my. Ik ſag hem. Hy ſprak. Ik hoorde toe.
Myn oog wierd ſyn geſigt, myn oor ſyn ſtem nooit moe;
Maer d'aengename ſwier, en d'edele gedachten,
Waer mede hy uitvoer in bekoorlyke klachten,
Op ons gemeen verdriet, geleken my by na
Iet meer als menſſelyk en ſonder wedergâ.
In 't korte, het kon in hem my alles zo behagen,
Dat ik de gunſt, die ik den Vader had gedragen,
Den zoon heel overdroeg.

Nerijne. En kreeg hy van die gunst
Zoo strakjens al de weet?
Olimpe. Spijt al mijn dwang, en kunst.
Die Ridder, in 't gebruik der oogen gants ervaren,
Zag door de mijne strax hoe mijn gedachten waren.
Hy sag'er, met een straal van minnelijke gloed,
Zijn lieve beeltenis gedrukt in mijn gemoed:
En dit van zijn geluk maar als te zeker teken
Gaf hem vrymoedigheid om my dus toe te spreken:
't Is niet van daag alleen, Mevrou, dat gy mijn leid
Als slaaf gebonden aan uw schoone Majesteit:
Ik heb al over lang uw oogen voor mijn Goden
Gekent, en die mijn dienst eerbiedig aangeboden,
Maar uit de diepste grond van mijn gedwonge Ziel,
Om dat mijn Vaders min', die lieve drift weerhiel.
Thans doe ik dat met vrees nog wanhoop, nu ik oordeel,
Dat my zijn blindheit niet kan dienen, als tot voordeel.
Zoo sprak hy, en op dit verkrachtende geluid,
Schoot my ten boezem een gebroke suchjen uit,
En uit mijn halfbeschaamde en half gelokene oogen
Een flaauwend lonkje vol van minnelijk vermogen,
Waar uit hy met gemak en tot zijn voordeel las,
Dat hy mijn gunstig hert ten vollen Meester was.
Hy reikte my de hand hier op: en vol vernoegen,
Als seker van mijn gunst, begon sig voorts te voegen
Tot al wat ons geluk bevord'ren kon. Hy bad,
Dat ik voor eerst een reis na zijn geboorte Stad
Met hem zou willen doen: ik volgde zijn behagen;
Maar om dat niemands haat ons inzicht mocht belagen,
Soo bleef ons vuur bedekt: en mijne reis, in schijn,
Als zou zy een bezoek aan zijne Suster zijn.
Nerijne. Ik zie tot noch toe niet waarom bedroeft te wesen.
Olimp. Hoor dan in mijn vervolg, hoe veel ik heb te vreesen
Cleanthe werd zoo strax van buiten 't huis gewacht,
Ik vrees dat hy als noch onse oude vriendschap acht
Van waarde, en dat, hoe zeer zijn oogen hem verblinden,
Hy noch het Beeld bemind dat zy wel eer beminden.
Is dat zoo, denk een reis wat ongemak, wat quaad,
Voor

Voor hem, voor Lidamas, voor my te.duchten ſtaat.
Daar zoon en Vader zich als Vryers tſaam ontmoeten,
Daar worteld flox een haat die niemand kan verſoeten.
Neryne. Ik kan niet denken, dat Cleanthe zoo verblind
van reden is, dat hy u blindeling bemind.
Maar 't zy zoo; Lidamas, vol geeſt en boerteryen,
Sal met een aardigheid u daar van licht bevryen.
Olim. 't Is waar hy heeft verſtand dat ik vry veel betrou...
Maar wat of hem hier ſelf zoo haaſtig Iaagt?

TVVEEDE TOONNEEL.

Lidamas, Olimpe, Neryne.

Lidamas.

Mevrou,
MYn Vader komt ſo pas te landen, en ſijn oogen
Zijn buiten twijfel gants ontbloot van haar vermogen.
Hy is volſlage blind; en ſchoon hem ſijn geſicht
Van buiten klaar vertoont, het ſchittert ſonder Licht,
Daar ſig een ſluipend quaat van binnen vaſt geſet heeft,
En dat aldus wel niet ſijn glans, maar 't ſien belet heeft.
Altoos in ſo een ſtaat geloof ik niet, dat hy
Veel denkt aan uwe of ſijn verlede vryery.
Olim. Dat weet ik niet. De min die eens in 't hart geſogen
Daar neſteld en beklijft, ontbreekt het nooit aan oogen.
Lida. Vergeefs zoek ik voor u te veinſen. Ja, Mevrou,
Mijn Vader mind u noch ſoo brandend als hy ſou
In zijn geweſe ſtaat: en naulijx raakte hy aarde,
Of hy bevroug met ernſt den welſtand van zijn waarde.
Heeft, zeid hy, Lidamas, het noodlot, minder wreed
Aan haar als mijn, zijn moed verſadigt met mijn leed?
En is Olimpe noch zoo fris, zoo uitermaten
Bevallig en getrou, als ik'er heb gelaten?
Olimp. Dit's wel een zeker blijk dat hy mijn noch bemint.
De kleine ſchoonheid, die zich op mijn wezen vint,
Heeft hier een vier geſtookt dat aangroeit met mijn vre-
Die in de mond is kan niet ver van 't harte wezen. (ſen.
Lida. Zo was mijn oordeel ook, en daar op om dat vier

Te bluſſen brak ik met een ſucht zijn reden hier.
Ach vader, ſeid ik hem, uw Liefde is te beklagen;
Olimpe is geen ſtaat om u meer te behagen.
Was s'eertijds het vermaak, nu is zy het verdriet
Van wie haar jammerlijk miſmaakte ſchoonheid ziet
Olimpe is ſchoon geweeſt, Die haar noch zo wil achte,
Moet haar gewaande ſchoon omhelſen met gedachte.
Een gruwzaam ongeluk, een noodlot wreed en ſtraf
Heeft al het ſchoon gerooft, dat haar den Hemel gaf.
En op dat dit verhaal waarſchijnlijk verſelde;
Verzon ik een geval, dat hem in't lang vertelde,
De gantze omſtandigheid van uw verandering;
Zoo dat my end'lijk dacht, dat s' hem ter harten ging
Olim. De vond is wonder goed: maar 't is niet te gelove
Dat wy door die alleen all' ongemak te boven
Geraken zullen. Laat Cleanthe door uw praat
Bedrogen zijn. En mits hy blind is, mijn gelaat
Zoo oordeelen te zijn, als gy het hebt beſchreven;
Laat ons uw Suſter al haar trouw en hulpe geven;
Wat uitſlag evenwel? uw Vader heeft een knecht,
Die, nae hy is berucht, doorſlepen maer oprecht,
Gewis ſal, als hy merkt de y dele gebaren
Van onſe veinſery, zijn Heer die openbaren,
Hy is nooyt van hem af. Hy dient hem voor zijn Licht
En waekt als Argus voor zijn recht met zijn gezicht
Cleanthe zal ons doen door dezen Argus oogen,
Ontdekken met'er tijd: en endlik môe bedrogen,
En môe van ongeduld, als hy het onbeſcheid
Van een onheuſſen zoon, en mijn lichtvaerdigheid
Zal ſien, ons op het ſlag van zijne wraek verwachten;
En ſpelen ons een trek, die w' hem te ſpelen dachten.
Lida. Zijt van die kant geruſt, *Mevrou*, Silveſter zal
Ons zelf behulpig zijn. Ik heb dien Argus al
In ſlaap getoovert door de klank van mijn Ducaten.
Zoo gy u voorts alleen weet konſtig te gelaten;
Zoo zie ik onze liſt gelukkelijk volend.
Ik heb Cleanthe flus uw hier zijn me'e bekend:
Doch, om hem alle ſtof van achterdocht t'ontdragen.

Zo

Zo, dat hy meent, gy zijt hier nog geen twee paar dagen
Geweeſt, en ſtaet gereed om voorts weer heen te gaen;
Als gy noch een bezoek of twee hebt afgedaen.
Hy reede daer op toe, om u te komen ſpreken.
Olim. Soo dienden wy vooral voorzichtig te beſteken,
Hoe ik my dragen ſal. Want ſo hy zelf door mijn
Van mijn vals ongeluk bid onderrecht te zijn;
Hoe ſal ik, die daer van nooit oorſaek wiſt te droomen,
Mijn woorden, met uw woorden over een doen komen?
Lida. Al heel wel, laet ons in de naeſte kamer gaen;
En in een oogenblik zal ik 't u doen verſtaen.

DERDE TOONNEEL.

Cleanthe, Melice, Silveſter.

Cleanthe.

HOe, tegen mijne wil, en tegen mijn geboden,
Wanneer ik ben van huis Thelame daer te nooden!
Te koeſt'ren dag op dag een wettelooſe luſt,
Die uw gehoorſaemheid en mijn geſag ontruſt?
De hoop en het beſoek te vôen en te verdragen
Van hem, diens naem my ſelf ten hoogſten kan mihagen!
Is dit d'eerbiedigheid; die gy my ſchuldig zijt,
Melice, en zijt gy niet verſtand en ſchaemte quijt?
Mel. Sy; die uw achterdocht ontruſten met ſulk praten,
Betuigen opentlijk dat zy uw dochter haten.
Thelame is in ons huis, noch in mijn by ſijn niet
Geweeſt van zedert al dat gy den Haeg verliet,
Al wie u anders ſegt, die ſoekt u te bedriegen,
En doet....
Cle. Al ſacht. En heet geen lui van aenſien liegen.
Zy daer ik al uw los beſtaen van weet, ſijn veer'
Van u te haten, recht bekommerd voor uw eer.
Mel. Wel, om hier in met u niet eeuwig dwars te leggen;
Het is zoo in der daed gelijk uw vrienden ſeggen.
Geloof't aan deſe ſucht, die, vry van ſlaafs berou,
Noch hijgt en jaagt uit al mijn wenſſen na de trou
Van hem, wiens by ſijn niet alleen ik heb geleden,

Maer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Maar die ik heb vereert met mijn genegentheden.
Ben ik om dat bestaan te lastren? zijn geslacht
Is 't onse ruim gelijk. En zoo hy weinig magt (gen:
Van Rijkdom heeft; hy heeft veel deugden daar en te-
En dat zijn schatten die den rijkdom overwegen.
Cle. Swijg onbesuisde en onbeschaamde. En maak u voort
Van hier, dat u mijn ongeduld niet langer hoort.
Is uw Thelame van doorluchtigen geslachte,
Heeft hy hoedanighe'en die waardig zijn te achten;
Ik weet, dat die alleen op zulke schatten leeft,
Veeltijds en Maaag en kas al even ydel heeft.

VIERDE TOONEEL.

Cleanthe, Silvester.

Cleanthe.

SIlvester, mag ik in uw trou mijn hoop noch stellen;
Seg my wat Lidamas u flus aan 't oor quam lellen,
Hoe wel ik niet geloof, dat gy mijn hebt verraan,
Hy sprak u evenwel zoo 't scheen heel ernstig aan.
Sil. 'K bin inmen element als ik je maar mag dienen.
Soo jy het aars bevind, zoo breek men arm en bienen.
Neen Heer, ik bin oprecht, al hou ik me wat mal.
En tot bewijs: kedaar, hy zei, zeg niemendal.
Cle. Wat meer?
Silvester. Ik wilde dat ik jou nooit meer geleide,
Zoo hy my na dat woord een enkel woord meer seide.
Maar.... *Cleanthe.* Weeraan...
Silvester. Doe hy met te zeggen had gedaan,
Zeg niemendal; zei hy, maar ziet'et alles aan.
En na dat leste woord zoo gaf hy my zijn zegen
Met een volhandige dukate goude regen.
Cle. Gy hebt van Lidamas al vry wat meer gehoort.
En wilt dat om zijn goud verswijgen. Maar.. ga voort.
Sil. Wagt wat, tot dat men pook schoon van sen roest en klaar is;
'kSel j' inmen borst doen zien, dat al men seggen waar is.
Zo hy meer zei, men Heer, zo moet ik eeuwig zijn

Ver-

Versteken van den bak en balling van de wijn.
:. Na zoo een swaren eed wil ik u niet meer vergen.
Maar gy, ontaarde zoon, die dus zoekt te verbergen
De misdaad, die gy voed, ik zie door heen' uw list
In dit bevel het ge'en ik maar by gissing wist.
Uw eervergetenheid heeft het ontsag geschonden
Dat gy my schuldig waart, en door verkeerrde vonden
Zoo wel mijn vriendschap als Olimpes trou verraan:
Dit wil: zeg niet met al, maar ziet het alles aan.
't Is wel, ondankbare, ga praal vry met de zege,
Die gy laf hartig op uw vader hebt verkregen:
Maar breek al haast uw loop, en struikel, daar gy, blind
Van yver, uw gelei vertrouwd hebt aan een kind.
Silvester, gaat het vast, dat ik mijn mag vertrouwen
Aan uw oprechtigheid, zo wil vooral onthouwen
Te swijgen op den hals, dat mijne blindheid niet
Als veinsery en is.
lvester. Indien gy immer ziet,
Dat mijn verlemde trou beginnen zel an 't hinken
Te slaan; soo moet ik nooit as inckel water drinken.
O yselijke vloek! men hert dat klopt'er van.
leanthe. Ik neem u nu voor trou.
ilvester. Is dat soo, laat u dan
My antwoord op een vraag te geven uiet vervelen.
leanthe. Vraag op.
ilvester. Wat inzicht doet u dus den blinden spelen?
Waarom is, dat gy elk in een gevoelen steekt,
Dat d'Oly in de Lamp van jou gezicht ontbreekt?
le. Verzeekert van uw trou en swijgen door uw sweeren,
Zal ik u met verhaal van dit geheim vereeren.
De rede is u bekent, waarom ik voor een tijd
My maakte van den Haag, en van Olimpe quijt,
Om in het Oorlogsveld, door dapperheid of lagen,
Mijn vyand eenige eer of voordeel af te jagen:
Weet dan, dat daar van pas een maand om was, wanneer
Ik in mijn Legertent verstond van zeker Heer,
Dat zedert ik van huis mijn afscheid had genomen
Thelame was gewoon daar weder in te komen;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Daer hy ſich by Melice in alle vryheid vond,
Van dat het uchtend was tot aan den avonſtond:
Ja dat het dartelhe'en ſoo onbehoorlijk bleken,
Dat yder daar begoſt met laſter af te ſpreken.
Dit was noch niet genoeg, een dag of twee daer aen,
Doet my een ander Heer van Lidamas verſtaen,
Dat hy ten minſten eens ter week ging onderhouwen
De ſchoone die ik hiel voor 't ciercel aller vrouwen:
En dat in dit bezoek, men oordeelde, dat hy
Meer tot haar ſprak van ſijne als mijne vryery. (gen:
Denk eens, mijn vriend, hoe my die tijding moeſt beha-
Ik ſtond, als buiten my, van ſchaemte en ſpijt gedragen,
En vloekte nu Melice, en dan weer Lidamas:
En ſomwijl dacht ik weer, dat het geen reden was.
Hoe, ſeid ik, ſou mijn zoon ſoo grof ſijn vader hoonen?
Mijn dochter nog haer huis nog eerbaerheit verſchonen?
Neen, tot ſoo laffen daad is hy te groot van moed:
En zy voor dat verwijt te eerlijk opgevoed.
Maar doe ik eindelijk de jeugt in mijn gedachten
Na waerde woeg, en haer, die my dees tyding brachten,
Hartsvrienden van mijn huis en van mijn kind'ren vond;
Geloofde ik mijn verdriet maar al te vaſt gegrond.
Om dan op mijn gemak en zeker tuſſen beyen
Van dit verwarde ſpel de waerheid t'onderſcheyen;
Gedroeg ik mijn als blind: en ſtrooide door het veld
Daer van een loos gerucht, dat voort en voort verteld
Reets maekte dat ſich heel het Land daer aen vergiſte:
En daer van, buiten my, geen menſſen anders wiſten,
Dit duurdde ſoo veel tijdts, als my van nooden was
Om dat ook van Melice, Olimpe en Lidamas
Te doen gelooven. En zoo veel ik 'thans bevinde,
Ik ga hier al zoo wis als ergens door voor blinde.
Sie hier, Silveſter, dan in mijn ondekt gemoed,
Wat inſicht dat mijn dus den blinden ſpelen doet.

Sil. Beget, dit is ien ſtuk om in de krant te drucken.
Wie heit je zoo volliert in deuſe Gauwdiefsſtucken?
'k Geloof je zoud de droes daer in te boven gaen.

Cle. Al zagjens ginner koomt dat lieve paartjen aen.

VYF-

VYFDE TOONEEL.

Cleanthe, Lidamas, Olimpe, Silvester.

Lidamas,

DE smert die om u ramp Olimpe heeft ingenomen,
Verkracht haar pligt, mijn *Heer*, en dwingt haer hier
te komen.
e. O goedheid zonder ga!
Olim. Voorwaer hy is wel wreed,
En gants van steen gemaekt, die uwen onspoed weet,
En daer niet over klaegt.
Cle. Van steen gants moet hy wesen,
Of maer een mens in schijn, die al dat uitgelesen
En uitermaten schoon van uw bevalligheid,
Zoo streng mishandeld ziet, en daer niet om en scheit.
lim. Maer die dat niet en ziet, heeft geen, of weinig reden,
Om aen iet onbekends sijn tranen te besteeden.
le. Een diergelijke tael schijnt wel tot my gevoerd,
Meent dan Mevrou, dat my haer onheil niet ontroert?
En dat, ofschoon ik het vermogen moet ontberen
Der oogen, die my dat te deerlijk souden leeren,
Ik dat niet al zoo klaar begrijp, of ik het sag?
Ik sweer u dat mijn Siel daer over nacht en dag
Sich in een schildery van smertende gedachten
Bekommert, en niet min in ongeveinsde klachten
Daer over open barst, als of dat wreed en noô
Vertoog my eeuwig stond in 't oog; nochtans niet soo,
Dat ik, Mevrou, daerom u nalaet te beminnen.
Ik zie een ander schoon van deugdsaemheid, dat binnen
In uw verheve Geest geplaetst, ver over 't hoofd
Van aerdse schoonheid ziet, en al haer glants verdooft:
En dat bemin ik nu: dat nooit door ongelucken
De wrewele fortuin my kan noch zal ontrucken.
De aerdse schoonheid, als zy op zijn hoogste prykt,
Is naest aen haren val, gelijk het aen u blijkt.
lim. Weet gy ook wat geval my t'eenemael ontschaekte
De schoonheit van voorheen, en hels van hemels maakte?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Cle. Mijn zoon heeft my 'er iets ten ruigsten af verhaalt
Maar zoo 't u niet verveelt, Mevrou, ik bid, u maalt
Dat zelf eens af met zijn behoorlijke kleuren,
Zoo neem ik dubbel deel in d'oorsaak van uw treuren.
Olim. Doe laatst ons Nederland, met uitgelaten Geest,
Prins Hendrix dapperheid, op zijn victoryfeest,
Vereerde, en vierde, en klonk tot op de Bosse Wallen,
Dat hem die fiere maagt ten bruid was toegevallen;
En dat het wenslijk end van zulken aanslaag had
De gantse Spaanse magt gedempt in eene Stad:
Doe was ik in den Haag, en d'algemeene vreugden,
Die 't hans het hart van al wat eerlijk was verheugden,
Ontstaken my de borst, om mijn vernoegen meê
Te mengen in 't vermaak dat yder juichen deè.
Ik stijg te koets: en zie op alle wijken, straten,
En plaatzen met de konst de blijdschap uitgelaten,
En onbepaald haar macht verdeelen in de lucht.
Hier barst het log metaal, en dondert met een zucht
Op d'uitgeslage klank van trom'len en trompetten:
Gints vaart men hemelwaarts met vliegende muskettē,
Of zet hem een getal van nieuwe Starren aan:
Daar ziet men luchterlai den brand in 't water staan;
En over al den nacht door pik en swavelsonnen
Verdreven uit den buik der aangesteke tonnen.
In 't kort men maakte, door dit vierig donderspel,
Van onzen schoonen Haag, een noch veel schooner Hel.
Omtrend de Vyverberg was wel het meeste leven:
Ik had, met mijn Karros mijn daar na toe begeven...
O Goôn! wat valt de rest van dit verhaal my wreed!
't Verhaal daar af alleen vernieuwt en schetpt mijn leet.
Cle. Om geen geleden quaad onnoodig op te halen,
Mevrou, gy hoeft het my niet wyders te verhalen.
Mijn zoon vertelde flus, doe ik te landen quam,
Hoe al die vreugt met u een droevig einde nam:
En hoe een vierpijl, die wat achteloos ontsteken
Zijn drift nam in uw Koets, aldaar het deerlijk teken
Van zijne doling liet, terwijl z' aan u verwart (zwart.
Heel 't aansicht rimplig maakte en heel den boezem

'tWas

lim. 't Was zo; mijn Heer, dat mijn dit ongeluk verraste.
O Hemel, zult gy nooit dit treurig hert ontlasten
Van dit verdrietelijk herdenken? weerom smaakt
Mijn ziel de droeve spijt, die dit herdenken maakt.
Mijn heer, vergeef het my: ik voel mijn overwonnen,
Om elders t'eindigen mijn tranen hier begonnen.
Binnen met Lidamas.
e. Ga vry, Mevrou, en denk, dat ik op desen dag,
U noch zie met het oog, dat u voor desen zag.
O onbeschaamtheid van een eerlijke vrouwe!
O van een snooden zoon, vertreen ontsag en trouwe!
Silvester, zaagt gy ooit verstommender geval?
l. Ik zie het alles an, maar ik seg niemendal.
e. Hoe loos van pas kon zy haar hals verdriet bewegen!
l. 'k Geloof dat zy by *Jan Betist* heit school gelegen.
e. 't Is wel. Maar laat ons gaan, en zoeken na mijn sin
Een eind te vinden aan dit loffelijk begin.

TWEEDE BEDRYF,

EERSTE TOONEEL.

Thelame, Melice.

Thelame.

'K ben tog buiten hoop. En zie met al mijn sinnen
Geen middel, om den aart uw 's vaders t'overwinnen.
Zijn gierigheid heeft hem de reden overkropt,
En met gesmolte goud de ooren toe gestopt.
Daar is geen kans dat ooit ons huwlijk by hem doorga,
Ten zy 't dees hellsse zon voor fakkel diene, en voorga.
Hy acht tog eer, noch deugd, noch afkomst: maar hy
Een man op prijs na wigt en waarde van zijn geld, (stelt
Gy ziet dan, hoe mijn lot, quaadaardig aangespannen
Met hem, besloten heeft my voorts van hier te bannen:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

En ſchoon een wankele hoop uw lieve wenſſen vleit;
Geloof my 't is voor niet. Uw Vaders gierigheid
Zal al d'eerbiedigheid en liefde, die wy plegen
Aen hem en onder ons tog eeuwig overwegen.
Laet my, *Mejuffer*, dan mijn eige driften toe
Te gaen vermengen met de wanhoop die ik vôe:
Laet, laet my ver van hier uw by zijn gaen ontvluchten,
En eenzaem 't geen ik niet beſitten mag, bezuchten.
Begunſtig mijne reis alleen met toe te ſtaen:
Zo ga ik...
Melic. En waer heen zou mijn Thelame gaen?
Thelam. Waer zou hy blijven?
Melice. Kond gy dan de plaets verlaten
Daer ik ben?
Thelam. Daer s'alleen om uwen 't wil mijn haten?
Melic. Wilt gy wanhopig ſterven?
Thelam. Wil ik hopeloos
Mijn leven ſlijten in verdriet?
Melic. Volhard altoos
In uwe trou.
Thelam. Vergeefs volharden?
Melic. Ach Thelame!
Thelam. Ach Melice!
Melic. Ach wel wreed, maer overaengename
Beheerſſer van mijn ziel, wat ſtaet m' uw Liefde dier!
Ik bid u, zoo gy ooit van edelmoedig vier
Standvaſtig en vol trou in mijne liefde blaekte;
Zoo immer mijn belang u aen het herte raekte;
Zoo gy het leven acht van uw verloofde bruid;
Thelame, ſtel uw reis ten minſten noch wat uit.
De tijd, die eensjens moet ons ongeluk verpooſen,
En onze dorenen veranderen in rooſen,
Die is miſſchien na by. Zo die by u niet geld;
Zie immers dan eens om na 't doemelijk geweld
Der rijkdom die het hart mijns Vaders zal verleiden,
Om een onguuren boer, ſoo ras gy zijt geſcheiden,
Te ſtellen in uw plaets: En vrees dan 't geen voor al
Te vreeſen ſtaet, dat voorts die wrecke wreedheid zal

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Dit u verbonden lijf, met andre doen verzamen:
En blijf op deze vrees ten minſten hier, Thelame.
Thela. Mijn hart bewogen, door uw zuchten, vol van gloed,
Doch meeſt door d'eige trek van mijn verheert gemoet
Beſluit u, dat verſoek gewilliglijk te geven.
Gy kond van nu voortaan met uw gevangen leven,
Mejuffer, zoo gy wilt. Al dreigde een grooter plaeg
My boven deze, ik blijf een wijl noch in den Haeg.

TVVEEDE TOONEEL.

Cleanthe, Thelame, Melice, Silveſter.

Cleanthe. tot Silveſter.

Silveſter pas my hier uw rol van daeg t'onthouwen.
Silveſt. Je kenme, zo ik mis, iens heerlijk af doen touwen.
Thelame. aan Melice
Mejuffer, daer 's uw vaâr, wy zijn betrapt. Zijn knecht
Zal ſeggen :
Melic. Heb geen vrees. Die is wel onderrecht.
Indien gy maer een poos kond ſtille zijn en ſwijgen :
Cleanthe zal uit hem niet tot ons nadeel krijgen.
Mijn broeder heeft hem zoo bepraat in dit geval,
Dat hy wel toe zal zien, maer zeggen niet met al.
Cleanthe. tot Melice.
Zijt gy alleen Melice?
Melice. tot Cleanthe.
Ik ben alleen.
Tot Silveſter ſacht.
Mevriendje...
Silveſter, tot Melice.
Sijt niet bekommert moer, ik bin gien quartelbientje.
Cleanthe, tot Melice.
Ik vinde u na mijn wens : en koom hier voorbedacht
Om u te ſpreken van een minnaer, die men acht
Bequaem om tot zijn trouw Vorſtinnen te bewegen:
Die gants niet ongemaekt, en heel tot u genegen,
En boven maten rijk, nochtans uit al zijn hert

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Versoekt dat gy de vrou van hem en 't zijne werd.
Gy kent Heer Govert wel de zoon van Heer Manrijke?
Mel. Hoe Govert, Heer? is dat een man voor mijns gelijke?
Dien ongzouten bloed? die rondomlomp? Ik schaam
Mijn zelf tot blosens toe van sulken boerssen naam.
Ik bid u, wilt uw kind doch zoo gering niet achten,
Noch zo gering vertre'en den roem van uw geslachten,
Dat gy, om het bezit van snô verkregen goed,
Ons edel paren zoud met dat onedel bloed.
Cle. Ha, onbescheidene! die buiten uw betamen, (me.
Quansuis sorgt voor uw eer, maar waarlijk voor Thela-
Ik sweer u, zo gy u niet t'eenemaal ontslaat
Van hem, die u als heer zoo diep in 't harte staat;
Mijn vaderlijke magt zal u al haast doet weten,
Hoe ik'er straffen kan, die eer en plicht vergeten.
Thelame. Sacht.
Ha ongelukkige!
Mel. Dewijl gy 't yoo begeert;
Krijg my mijn trou weerom: ik hebze weg vereert.
Cle. Wat zegt gy?
Silvester. Aan Cleanthe.
Maar, men *Heer*, of jy heur eenig vaartje,
Want as m'er wel beziet ze lijk jou op een hairtje,
Hoe maakje jou zoo gram? of denkje, datje meer
Behoort te kennen doen as onze Lieven Heer?
Die zelf en heit gien macht op alle lui'er zinnen.
Wat! datje waart as ik; je zouwdse laten minnen.
En let eens op Thelame: het is beget een vent,
Die darmen heit in 't hoofd, en die zen wereld kent;
Daar by zoo mooi van lijf al was 't aan een getoovert.
En keurje noch voor hem het goud van jouwen grovert?
Cleanthe. *Thelame vattende, tot Silvester.*
Gy driesten Ezel, die zoo schaamteloos bestaat
Uw Heer te storen met uw hee'kling en uw raad,
Koom hier, ik zal u voor die schoone les betalen:
En u die stoute tong ten lossen bek uithalen.
Lichtvaardig beest!
Melice, sacht aan Silvester.
Ach help, Silvester, en behoed

Mijn

Mijn ziel tog voor die wreede, eer dat hy verder woed.

Silvester. tot Cleanthe.

Hou! hou! ik kan niet meer.

Cleanthe. Thelame los latende.

Gy onbeschoften vlegel,
Kom raed my weer,..

Sil. Ja tog! ik krimp gelijk ien egel.

Thelame. aan Melice.

Ik wacht dit schandelijk onthaal altoos niet meer.

Melice. tot Thelame.

Bedwing uw gramschap wat om mijnentwil, mijn Heer.

Cleanthe. aan Silvester.

Gy harssenloose moogt aldus gehekelt leeren,
De achtbaerheid en plicht van knechten aen'er Heeren.

Aan Melice.

En gy weerspannige, zoo gy u rust bemint,
Betoon u van voortaen een meer gehoorzaem kind:
En wis uit uwe ziel Thelame, om plaets te geven,
Aen hem, waer me het my behaegt dat gy zult leven.

Mel. Tiran, wilt gy, dat dit bevel gehoorsaemt werd;
Geef voor een ander man my eerst een ander hert.

Cleanthe. Na Melice slaande.

Ha dertele! sult gy zoo tot uw vader spreken?

Silvester, Tot'er beide

Ga spatten,.. Of je vaar zal j' hals en bienen breken.

Melice, en Thelame binnen.

Cle. Ik weet waarachtig niet of ik op dese voet
Melice halssterrik of standvastig houden moet.
Maar 't zy dan zoo het wil, halssterike of standvaste,
Zy zal niet anders doen, als ik 'er strax belaste;
Gy ondertussen, hebt my meesterlijk voldaan:
En net uw rol gespeelt zoo gy zoo voort wilt gaan,
Silvester, hou voor vast ik zal uw huur vermeeren.

Sil. Neen, heerschop; mag ik wat by jou bestollesteren;
't Is om gien huur te doen. Die acht ik niet en beet.
Maar wil je zoo ik wil; zoo weet, dat ik iet weet,
Waar na men Hartje dorst en snakt veur alle zaken:
Want zo je mijn iens wilt jou Keldermiester maken;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Soo zel ik blijken doen, dat jy men Heerſchop zijt:
En ik in ſnaaxen dienſt een Fenix van men tijd.
Clea. Dat ſal wel gaen. *Maer* lei mijn thans eerſt by Olimpe:
En ſtrijk daer heerlijk uit die ons quanſuis beſchimpen.
Ik zal u onderweeg ten naeuwſten doen verſtaen,
Wat ik verſonnen heb. Ontbreekt daer dan iet aen;
Gy moogt uw googelbrein eens 't onderſt boven keren,
En ons bedrog naer eis en ſchijn voort op ſtofferen,

DERDE TOONEEL.

Lidamas, Olimpe, Nerine.

Lidamas.

LAet hem maer gaen, *Mevrou*, en blyven wy vaſt in
Ons aengevange praet, 't belang van onſe min.
Olim. De hoop is los gegrond die op bedrog moet ruſten.
Ik zie een traeg gevolg aen 't end van onze luſten;
So dikwils ik bedenk, dat geen oprecht gemoed,
Maer een opſprakelyk bedrog die luſten voed.
Ik vrees, ik vrees, dat wy, die niet als wind en zayen,
Hoe ſchoon 't zich opdoet, niet als onweer ſullen mayen
Lidam. Verban de vrees, die u het harte ſluit.
Een wel begonne zaek valt altijd wenſlyk uit.
Ik heb uw ſchoonheid zo vernuftelyk belogen.
Dat u myn Vader meent, gelyk hy is van oogen,
Daer van berooft te zyn: en denk een reis, of dan,
Als zy haer oorſaak miſt, de liefde ook duuren kan.
Geen liefde noch geen vier is ooit zoo fel ontſteken,
Dat, als het voedzel miſt, zijn krachren niet ſal breken.
Cleanthe, die nu van geſicht en oordeel blind,
Geen voedzel meer in u voor zijne liefde vind,
Sal die van tijd tot tyd vaſt min en min ſien blaken:
En endlyk ſmoren om de myne plaets te maken.
Gy, zo gy onderwijl, my zeker gunſtig zyt;
Ik bid u, dat gy zyn verſoek en aenſpraek mijt
Soo veel als mooglyk is. Soekt hy, door hooſſe treken,
U te verplichten, om in 't breede hem toe te ſpreken,
Soo

Soo veins terstond de smert van uw geschroeid gelaet ;
En dat u die geen lust van praten toe en laet.
Een oude Liefde werd zeer lichtelijk herboren :
En glijd, eer dat men 't weet, tot in het hart door d'oren.
Draeg u derhalven zo in al uw doen, dat hy
Geen hoop daer uit en scheppe, en ik geen jalouzy.
Hier koomt hy weer, betuig nu rustig in het zijne,
Dat yders byzijn u verveelt, behalven 't mijne :
En dat ik bet als hy uw onderhoud' verdien',
Die als ik u besoek, ten minsten u kan zien.
Olim. Maer zoo hy evenwel versoekt gehoord te werden,
En in zijn lijmery hardnekkig wil volherden :
Wat middel Lidamas, om my van hem t'ontslaen?
Lid. Die zorge ruste op my. Trek gy u die niet aen.
Neryne, die haer stem zoo konstig kan verswaren,
En lichten als zy wil, dat dikwils ik de hare
Voor d'uwe neem ; die wijst my hier een middel aen,
Dat met een aerdigheid u zal van hem ontslaen.

VIERDE TOONEEL.

Cleanthe, Lidamas, Olimpe, Nerijne, Silvester.

Silvester. tot Cleante.

HEt spreukjen is wel waer, die zoekt die sal het vinden,
Al was't een naelde in't hooy. Jou blindeling beminde,
En blindeling gesochte is s'in 'er Kamer niet,
Die komt ons hier van pas ontmoeten in 't verschiet.

Cleanthe. Tot Olimpe quansuis.

Mevrou:....

Silvester. tot Cleanthe.

Daer evenwel en had ji 't niet gevonden,
Men Heer me dunkt je slacht de jonge bleikers honden.
Je blaft al vry wat vroeg. Maar, stap noch al wat voort.
Nou, rechtsomkeertje, zoo, nu benje daar je hoord.

Cleanthe. aan Olimpe.

Hoe wreed en dicht mijn ziel van droef heid is bezeten,
Noch kan zy mijne plicht, noch liefde niet vergeten.

Mevrou, gy ziet mijn van de zelfde hier weerom tot
Uw aangebede schoon gedreven door een God:
Een God, die immer trou de zorg heeft aangenomen,
Dat ik ter goeder uur u hier zou tegen komen.
Hy heeft m' hier zekerlijk als met de hand geleid.
O welgelukkige! zoo hy niet van my scheid,
Voor dat hy mijn Goddin verwaardig te vertoonen
De schoone deugden, die met haar mijn ziel bewoonen!
Maar noch oneindelijk gelukkiger! indien
Hy haar in mijne trou eens hare plicht doe zien!
Olim. Zoo my de eigen liefde of eersucht overheerde,
En kost de vleyery my, al wat zy begeerde,
Gelooven doen; mijn Heer, misschien de'e my uw praat
Gelooven, dat Olimpe u noch ter harten gaat,
Maar...
Cleanth: Sacht Mevrou. Dit maar zou my verongelijken.
Kost gy in 't Cabinet van mijn gedachten kijken;
Gy zoud voorzeker zien, dat men daar niet en vleit,
Daar 't hert het zelve meent het geen de tonge zeit.
Lidamas by zig.
He! dit getalm begint my reets al te mishagen.
Silvester, tot Lidamas.
Laat ons terwijlen tsaam ien compilmentje wagen.
Olimp. Hoe dat gy onbedacht uw Liefde zoud beste'en
Aan 't yselijk gespan van onbevallighe'en?
Dat gy dat aangezicht nog zoud in achting houden,
Waar voor gy schrikken zoud indien gy het beschoude?
Geenzins, mijn Heer, gy hebt het hart en het gemoed
Tot zulken laffigheid en zotheid al te goed.
Doe noch een edele huid mijn aanschijn overdekte,
En dat eenparig schoon met Melk en Bloed bevlekte:
Doe nog mijn voorhooft van zijn levend marmor blonk,
En noch mijn roosemond zijn daaglijx purper dronk.
Dat doe mijn jeugdig schoon uw boezem quam te treffen
Met iet dat liefde hiet, dat kan ik wel beseffen.
Maar dat gy my (na dat een wreed, en onbeleeft.
En jammerlijk geval mijn gants verdorven heeft; (ken,
Na dat dese heerlijdheid, dit schoon waar van wy spre-
Van

Van mijn verongelukt gelaat is afgeweken)
Nog minnen zoud; gy hebt het hart en het gemoed
Tot zulken lâſſigheid en zotheid al te goed. (bruid is.
Het ſpreekwoord zeit zeer wel: 't is bruiloft daar de
Men eert geen kerken meer als 't Heiligdom daar uit is.
Cleanth. Na dat gy u verbeeld, zo hangt mijn Liefde gants
Aan d'ydelheid van een verſterfelijken glants:
Gy waant dat ik in u niet minlijx weet te ſpeuren,
Behalven 't onderſcheid van uw verweende kleuren:
En dat een ſchoonheid, die de minſte ontſteltenis
Vermeeſtert of verdooft, de grond mijn 's wenſſen is.
Maar alzoo lief zult gy my, voorts berooft van zinnen,
Een beeld van hout of ſteen eerbiedig zien beminnen:
En, ſtellende al het ſchoon der Vrouwen aan een zy,
Veel eer te vreden zijn met hare ſchildery.
Om Gods wil, neen *Mevrou. Mijn* Liefde ſteunt op
Ik eer en dien' in u geen reex van ydelheden, (reden.
Geen aanſchijns heldre kleur, geen lichaams gladde leeſt
Maar 't Heiligdom alleen van uw volmaakte geeſt.

Lidamas. doende Nerijne in plaats van Olimpe zitten.

Dit kooſen duurt te lang; en maakt mijn onverduldig.

Nerijne. Aan Cleanthe.

Gy maakt mijn al te veel aan uw beleeftheid ſchuldig.
Maar zoo uw oogen eens zo helder als voorheen...
Cleanth. Mijn oogen? noodeloos, *Mevrou.* Ik heb'er geen
Gebrek om u te zien. 'k Zie in zijn volle Leden
Dat goddelijk geſpan van uw bevalligheden,
Dat Hemels aengenaem, dat onuitſpreeklijk zoet.
Al die volmaektheit van uw Lichaem en gemoed;
Ik zie'er immers noch zo klaer in mijn gedachten,
Als ooit voor deſen met mijn oogen: *E*n haer krachten
Verſpreiden zich niet min, vol achtbaerheid en gloed,
Van mijn gedachten af tot in mijn Hartebloed.
Nooit was ik zo verlieſt... Zo nooloos achterdenken.
Mijn woorden maekt verdacht: geloof my aan geſchen-
Dat is een wiſſe proef, en die gy nemen kunt, (ken,
Zo ras uw heusheid my noch een bezoek vergunt.

Lidamas. Aan Olimpe.

Hy rijt 'er mooitjens aen: hy meent u toe te ſpreken.

Nerijne. aan Cleanthe.

Gy doet my grooter eer als ik my waerdig reken.
Hou uw geſchenken en uw Liefde voor de ge'en
Die ſchoner zijn als ik, mijn Heer 'k Verdien noch d'een
Noch d'ander; maar vertrou, zoo mijn uw oogen zagen,
Gy zoud door haer al haeſt uw ſlechte keur beklagen.
Cle. De weigerachtigheid is prijſlyk in een vrou.
En 't is uit zedigheid alleen zoo ik vertrou,
Dat gy mijn bede ontzegt. Maer evenwel voor mergen,
Moet ik u andermael noch een beſoek afvergen.
Vergun my dat Mevrou, zoo zal ik u doen ſien,
Met wat oprechtigheid ik u bemin en dien';
Zoo gy alleen tot Loon van al mijn trouw verlangen,
Een uurwerk uit de hand uw's dienaers wilt ontfangen.

Lidamas. aan Nerijne.

Vergun hem dat Nerijne.

Nerijne. aan Cleanthe.

Als ik u daer me kan
Voldoen: ik zal u flus verwachten. So 't u dan
Behaegt, mijn door iet fraeis noch meer aen u te binden;
Heb ik een hart voor u, 'k zal handen daer voor vinden.
Cle. O onverwacht geluk! nu hou ik voor gewis.
Dat mijne Olimpe trou aen haren blinden is. (gen!
Gy hebt my 'thans voldaen. Vaerwel, Mevrou. Hier jon-

Silveſter. aan Cleanthe.

En zints wanneer heb ik dien titel toe bedongen?
Je bent wel deeg'lijk blind, je ziet niet wat je zegt.
Ik dien veur jongen niet, ga help je ſelf te recht.

Hy leid hem tot aan de deur

Tot Lidamas.

Maer hier jy, jongſte kind, laat ons ien pintje vegen:
'k moet jou wat ſeggen, daer je veul is aen gelegen.

Olimpe. aan Lidamas.

Ga met hem: dikwils geeft een ſnak van zulken ſtaat,
Aen wijzer als hy is, geen onbequamen raed.

VYF-

VYF DE TOONEEL.

Olimpe, Nerijne.

Nerijne.

TOt noch toe door ontzag van mijne plicht versteken;
Meen ik althans mijn borst eens rustig uitte spreken.
Mevrou, is 't dan genoeg, om een verbode vreugd,
De glants te wissen uit van u verlede deugd?
Is 't dan genoeg, uw naam versuimende, die waerdig
Te maken het verwyt van trouloos en lichtvaardig?
En moet Cleanthes minn', die u wel eer beviel,
Om een verdooft gezicht verhuisen uit uw ziel?
Siet gy niet als eer zijn trouwen boezem blaken?
En boven al het geen men hem soekt wijs te maken
Van uw verloren schoon, noch jagen uit zijn kracht
Naer het bezit van iet het geen hy leelijk acht?
En geeft u dat geen spoor om hem gelijk te werden?
Och, zoo gy wel wilt doen, erken dat trou volherden;
En geef de nijd geen stof; maer blijf, gelyk als hy,
Met eer standvastig in uw' eerste vryery.

Olim. Neryne, ik heb geen smaak in sulk ontijdig praten.
Gy leert my heel bekaaid, wat ik moet u doen of laten.
'k Weet self wel, wat met eer of schande mag bestaen.
Gy hebt my in dit stuk hier na niet meer te ra'an.
Cleanthe was het waerd, dat ik hem eerst beminde:
Maer moet ik daerom nu de vrou zijn van een blinde?
Voorwaer ik zou, ter tijd van sulken sotterny,
Betoonen, dat ik ruim was eens zoo blind als hy.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

DERDE BEDRYF

EERSTE TOONEEL.

Melice, Lucille.

Lucille.

JA Juffer, ik heb dien rampzaligen Thelame (men
Ontmoet, vol toorn en liefde en vol van wanhoop t'za
Daar hy Godsjammerlijk zijn borst aen plett'ren sloeg
En duisend vloeken op uw Vaders wreedheid joeg.
Lucille, riep hy my; zo ras hy had vernomen,
Dat ik ontrend hem was: 't is met my omgekomen.
Ik tegenstreef om niet mijn opgeparsten nood;
Sy wint het. En my blijft niet ov'rig als de dood.
Thelame is meer nu by hem zelve niet te vinden.
Hy leeft al heel met hart en ziel in zijn beminde.
Soek hem in d'Afgoddin van zijn verheert gemoed:
En die hy evenwel door dwang verlaten moet.
Daer 's wel een fiere geest, die, Adelijk verbolgen.
Mijn boezem prickelt om zijn hooner te vervolgen:
De eer, die 't edel hart zoo dier als 't leven staet,
Die roept my staag om wraek van een geleden smaet:
Maer d'achtbaerheid, die ik (hoe wreed hy oock magh wesen)
Melices Vader draeg, aen d'andere zy met vresen
Van grooter ongemak doormengeld, roept dan weer,
Geduld: en stelt my dus de reden voor de eer.
Seg daerom aen Melice, om met mijn ongelucken
Haer bloed, noch haer, noch mijn beschore lot te druc-(ken,
Dat ik mijn ballingschap van nu af zeker stel:
En zeg'er dan met een mijn eeuwige vaer wel.
So sprak hy: en vertrok daer op vol onvermogen,
Met zuchten in de mond, met tranen in de oogen.

Melic. Laat my op dit verhaal, vol droefheid, wat alleen

Da

at ik mijn ſmert verwinne : en zie of daer toe geen
erſachtig of verſet te vinden is, bequamer ,
s dit bedroeft vertrek. Ga in de naeſte kamer ,
n wacht my daer een wijl.

TWEEDE TOONEEL.

Melice. Alleen.

O Hemel wat gewoel
An doodelijk belang drukt my de ziel ! ik voel
ijn reden in een wolk van tegenſpoed bedelven :
weet niet waar ik ben, 'k verdool als in mijn ſelven :
n zie ik ergens noch een ſtrael van reed'lijkheid,
ſie die door den brand der Liefde die mijn leid.
helame, van een wreede en droeve tocht gedreven ,
aet aen het wild geval ſijn leven overgeven :
n ſwerven ver van hier in ſtervende eenſaemheid :
elice, kan het zijn dat gy u van hem ſcheid ?
an 't u van 't harte dat hy lijden zal en klagen,
n gy van ſijn verdriet geen deel ſult helpen dragen ?
een ſpijt de tiranny van vaders gierigheid ,
a meng uw ſuchten in de tranen die hy ſchreit.
a met hem, waer ook heen het lot hem mag verrucken,
n draeg op eenen weg de ſellefde ongelucken.
ta ſijn vertrek vry toe, en lijd het met vermaek :
aer ſta met eenen toe, dat hy u eerſt ontſchaek.
helame , waerde vriend, ik moet doch met u leven
n ſterven, buiten u is alles my om 't even :
Waerom mijn liefde niet voldaen ? en waerom niet
etuigt, dat gy alleen in mijne ziel gebied ?
y ſult ſoo datelijk die tuignis konnen leſen.
ucille heeft my belooft dat ſy ons trou ſal weſen :
it briefje , dat ik ſoo ga ſchrijven ſal door haer
J maken het beſluit mijn's boeſems openbaer.
Zy tijgt aan't ſchrijven , en pas begonnen hebbende Verneemt van ver Cleanthe en Silveſter.
Maer moeyelijk beſoek , en ſnô verlet, dat my de

Gants

Gants onbarmhartige fortuin noch geeft te lijden!
Ik heb ten uiterften een regel vol gemaakt;
En zie hier het geval dat al mijn yver ftaakt.
Wat hoef ik evenwel mijn opzet om te zetten? (ten,
Mijn Vader noch zijn knecht kan mijn niet veel verlet
Als ik my wel bedenkt; om dat den eenen niet
Een letter lezen kan en d'ander niet en ziet.

zy fchrijft voort.

DERDE TOONEEL.

Cleanthe, Melice, Silvefter.

Silvefter. tot Cleanthe.

SY is alleen, men Heer, de tijd is van je vrinden.

Cleanthe. Aan Melice.

Sal ik mijn dochter nu eens in Melice vinden?
Sluit zy het oor niet meer voor hare plicht? en acht
Sy endlyk na zyn wigt mijn vaderlyke macht?

Melice. by zig.

Hier is het veinfen foed.

Aan Cleanthe.

Doe vry naer uw behagen,
Mijn Heer, en wreek de fmaet die ik u heb doen dragen.
Gebruik uw Vader recht met ftrafheit: en betoon,
Dat ik mijn qualyk met een naberou verfchoon.
Mijn ongehoorfaemheid heeft foo hoog uitgefteken,
Dat ik 'er buiten reik van alle ftraffen reken.
Ik heb uw u haet verdient, om dat ik Lidamas
Niet eer en heb doen zien, dat ik uw dochter was.
Cle. Mijn dochter, een berou, zo groot, en dezer voegen
Betuigt, ontworftelt my alle oorfaek van mifnoegen.
Ik ben voldaen, nu gy die vlam hebt uitgebluft,
Die buiten mijn verlof uw boezem had ontruft.
Ik zag ook, fchoon uw liefde en jeugd daer tegen woede,
Altijds wel, dat Thelame een ydel hoopen voede;
En dat gy, moedig op de rijkdom van mijn kas,
Nooit lager trouwen zoud als uwen ftaet en was.
Den uitflag is gelyk ik z' heb gewenft te wezen:

Gy

Gy hebt dien Edelman aen zyn gebrek verwesen:
En in uw siel ontseit, den luister van uw staet,
Om dat hy niet voor u als valsse munt en slaet.
Zyn aengename swier, zyn Lichaem schoon volwassen,
Zou lichtelyk wel in 't Bed, maer slecht aen Tafel passen.
De Minnaer, die ik u zo lang heb toegedacht,
Die heeft hoedanighe'en, maar vry van and're kracht.
Zyn vader doet alleen aen eige Land besorgen (gen:
Een schoone reex van meer als tweemael honderd mor-
En heeft behalven dat een eindeloos geweld
Van schatten in bezit aen brieven en aen geld.
En hy is 't kind alleen. O dochter, in dees' tijden
Zyn dit hoedanighe'en, meer waerd om te benijden,
Als d'ydelheid waer me den Adel zich vervult;
Waerom ik ook vertrou, dat gy haer eeren zult.
M. Ik sla geen acht op den persoon, zijn staet, noch leven;
Maer neem den Bruidegom, die my u keur zal geven,
Eerbiedig aen. En tot een diepe erkentenis,
Bemin' hem van nu af zoo veel geoorlofd is.
Cle. Soo antwoord gy gelijk een kind, dat welgeboren
En wel is opgevoed: en 't is my lief om hooren.
Ik Voorzeg u daerom ook een huwlijk, dat in getal
Van jaren aen gemak en wellust groeyen zal.
Wat zal dien ouden man zig opgetogen vinden!
Als hy zyn rykdom 't hans met adelyke vrinden,
Mag hopen te voorzien, en eens met al zyn goud
Syn zoon op 't hoogste van zyn wens aen u getroud!
Laet hem die blyde maer' toch niet verborgen blyven.
Kryg pen en inkt Melice, en tijg zo strax aen 't schryven;
Maar hou daer in den rang die ik u zeggen zal,
Daar schiet my in den geest een aengenamen val.

Melice, by zig.

Laet ik my dienen van dit uur, om te volenden,
Het briefjen, dat ik moest aen mijn beminden senden.

Cleanthe. aan Melice.

Schrijf, weet, mijn Heer, dat nu mijn dochter langer niet..

Melice. aan Cleanthe.

Wacht wat, zo 't u gelieft. Mijn pen en deugt gants niet.

Haer punt is veel te lang. Sy kraft aen bei de zyen.
Eer zy my dienen kan, moet ik'er wat verfnyen.

zy fchrijft vaft voort.

Silvefter. tot Cleanthe.

Terwijl zy bezig is: laet ik jou iens hiel naekt
Verklaren ien geheim, dat my ten hoogften raekt.
Cle. In wat geheim zal ik van u die eer ontfangen?
Sil. In dat, dat ik mijn mien ten ierften te verhangen.
Cle. Verhangen? bent gy dol of dronken mijn goe maat?
Sil. Neen heerfchop, 't leit'er toe. Daer helpt nog dag nog raed.
'k Moet hangen: maer verfta, aen ien zachten ftropje,
Of't zy was of fluwiel, dat's aen Nerijnes kropje.
Die galg behaegt me zoo vervaerlijk, dat ik mijn
Daer aen niet nooder zou verdoen, als in de Wijn.
Waerachtig Heer ik mien 't. Sel jy me teuge wefen?
Cle. Silvefter, van mijn kant'en en hebt gy niet te vreefen.
Maer laet ons onderwijl eens vragen of de pen
Van onze Dochter noch niet beter fchrijven ken.

Melice. Aan Cleanthe.

Mijn penmes is zoo ftomp, in plaets van fnyen kerft het.
Maakt d'eerfte fne'e wat goeds, de tweede we'er bederft
Wacht nog een ogenblik; dit's voor de lefte keer, (het.
En daar mee is zy ree tot uwen dienft, mijn Heer.

Cleanthe. aan Silvefter.

Soo heeft Neryne dan op u zoo groot vermogen!
Sil. Ja deur de kolen van haer gaeuwdiefachtige ooge
Heit zy me 't hert ontfonkt: maer kom ik van mijn kant,
Iens of mit jou verlof; ik fteek'r ziel in brand.

Melice. By zig.

Ik kan geen beter flot om hier te einden vinden;
Dan door, uw foo getrouwe als trouwelijk beminde.

Cleanthe. *aan* Melice.

Hebt gy gédaen Melice? O Goôn! wat fijt gy traeg.
Mel. Het is op dat mijn forg u des te meer behaag.
'k Soek mijn genegentheid met netheid uit te drukken.
Maer feg my nu uw wil: ik meen het fal 't hans lukken.

Cleanthe, zeggende Melice den Brief aan Manrijke voor.

Schrijf,

Schrijf, weet, mijn Heer, dat nu mijn dochter langer niet
Haar tegen 't huwelijk van uwen zoon wil kanten.
Stuur hem vry zonder vrees met haast, daar hy zich ziet
Begunstigt van Melice, en welkoom aen

Cleanthe.

Het opschrift zy aen d'Heer Manrijke, in Medenblik.
Hoe zult gy met dien man gaen wezen ist uw schik!
Men slaept op Swanendons, noch overzeesse watten,
Niet sesde part zoo wel als op een bed van schatten.
De wonderlijke kragt van dit bekoorlijk goed,
Geeft frisheid aen het lijf en rust aen het gemoed
Maer vou mijn brief nu toe: en zegeltze met eenen.

Melice. Ik kan niet Heer, ik heb nog lak nog ligt.

Cleanthe. tot Silvester. Gaet henen,
Silvester hael een kaers.

Aan Melice.

En gy uit mijn gemak,
Het geen u hier ontbreekt: daer staet een doos vol lak.

Bij zich alleen.

De onbeschaamde meent, dat zy my heeft bedrogen:
En zy bedriegt haer self. Ik liet van zijds mijn oogen,
Op al het geen zy schreef, van stip tot stipje gaen.
En schoon ik heel den zin niet grondig kon verstaen:
Ik zag wel dat zy ver van mijnen zin verscheiden,
En meer en anders schreef als ik'er rade en zeide.
Tot tweemael had ik al de hand op om te slaen;
Maer om te zien hoe ver dit onbescheid zou gaen,
Weerhield ik my. Nu moet ik eens de brave blijken
Van haer gehoorsaemheid en plicht van deeg door kijken

Hij leest den brief van Melice aan Manrijke.

Gy zult zeer wel doen Heer, zo gy van elders ziet
Uw zoon, na zijn waerdy een buisvrou toe te brengen.
Mijn dochter nog mijn bloed verstaen het rond uit niet,
Dat zig een drop van 't uwe in mijn geslagt zou mengen.

O Goon! wat had dit spul al warringen gebrouwt,
Zo ik die snoode veeg ten vollen had vertrouwt.
Maer laet ons dit papier eens mê ter loops doorlesen.
't Houd aen Thelame. En zal gewis van nadruk wesen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Brief aan Thelame.

Eenig en zoet vermaak van mijn gemoed,
Zoo gy van hier uit wanhoop ſcheiden moet;
Weet dat ik u noch zal noch kan begeven.
Bedenk hoe gy mij beſt ontvoeren kond;
Want zonder u is 't my geen luſt te leven;
Om dat ik waarlijk ben met hart en mond,
Melice uw zoo getrouwe als trouwelijk beminde.

Nagelezen te hebben.

Zy zal hier even haar rekening niet vinden.
Maar laat ons veinzen als voor heen, daar komt zy weer.
Melice. Mijn Heer, hier heb ik Lak.
Silveſter. En ik een kaers, mijn Heer.
Cleanthe Vou nu mijn brief dan toe en zegeltze met eenen.
Hoe dikwils gaet het wel als wy het qualijxt meenen!
Dank heb den Hemel, die te wonderlijk beleeft
Mijn dochter op een ſprong zoo goede ſinnen geeft.
Melice. De goddelijke Wet, en d'ingebore reden
Gebièden my mijn dienſt met yver te beſteden,
Aen die my 't leven gaf: vertrou, dat ik voortaen
Daer in volharden zal gelijk ik heb gedaan.
Hier is uw brief mijn Heer.
Cleanthe Die deugdelijke woorden
Zijn d'aengenaemſte die my ooit de ziel bekoorden.
Ga nu, gehoorzaem kind, vry heen. Ik heb u t'[illegible]ans
Niet meer van doen.
Melice: aan een kant.
Soo geeft de veinzery my kans,
Om ſtrax mijn briefjen aen Thelame voort te zenden:
Tot redding van mijn Liefde en trooſt van zijn ellenden.

Vierde Tooneel.

CLEANTHE, SILVESTER.

Silveſter.

DIt volk is ſnaax van aart, en wiſſelt het bedrog
Soo vaardig als de praet; vertrouje daer op noch?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Voor ſeker heit Melice een kusje voorgenomen.

Cleanthe. Ik weet dat niet alleen, maer weet het voor te komen:
Nu eens van Lidamas gepraet. Meent gy dat hy
Ook komen zal.

Silveſter. Ten waer dat hem de Duivel by
Het lincker bien weerhieu, hy moet hier ſtraxjes weſen;
Maer bin ik mè niet blind; we hebben niet te vreeſen,
De duivel houd hem niet: hier is hy.. Nu weer aen
Geveinſt, en op ien nieu voor blinde mom gegaen.

Vijfde Tooneel.

CLEANTHE, LIDAMAS, SILVESTER.

Cleanthe. het uurwerk voor hem hebbende.

Laet ons dan mijn geſchenk ten beſten vaerdig maken,
Voor de bezielde Son, wiens ſtralen my doen blaken
Van wenſſelijken gloed, en ſchieten door de nacht
Der blindheid, die my drukt, tot in mijn ziel haer kracht,
Men mag een uurwerk by een Hemel vergelijken,
Om dat het meer beleeft, als 't opperſte der rijken,
Hoe wel door menſſen konſt, dog zonder ons te ſchâan,
Ons wijſt het los beloop van tijd en leven aan.
En wie kan beter gift, als dit doen aen een weſen,
Dat zelf noch korteling gants Hemels plag te weſen?

Silveſter. aan Lidamas.

Nu luſtig, jongſte kind, maak hem dat hachje quijt,
't Geval dat lachje toe.

Cleanthe. tot Silveſter:

Het word ten vollen tijd,
Silveſter, lei myn daer ik myn voor offerhande
Der Liefde, aen myn Goddin vertoonen ga en branden.

Lidamas. by zich: na' t uurwerk taſtende.

Hier komt Silveſters raed my naer myn zin te pas:

Silveſter. Aan Cleanthe.

't Is wel. Maer heerſchop zoo ik in jou plaetſe was,
Ik had den lieven tijd, van die yets te vereeren, (ſeren.
Die, was ze ſchoon voor heen, nu moet voor mom paſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Cleanthe Lidamas een oorband gevende.

Ontfang op rekening deze oorband tot uw loon.
Aartsrekel, past het u, dat edelaertig schoon
Der deugden van Mevrou van prijs of geen' te houwen:
Daer gy onwaerdig zijt die zelf eens aen te schouwen?

Lidamas aan Silvester.

Silvester maet, ik derf niet kikken. Hou u wat
Misnoegt en spijtig in mijn plaets.

Cleanthe quansuis aan Silvester.

Ik sweer u dat.:::

Silvester aan Cleanthe.

Ik sweerje, dat ik my eer bei men muskes ballen
Sel voelen met men wil van onder 't schaermes vallen:
En dat ik eer vermaek in 't raspen krijgen zel:
Eer ickje langer dien. Wel hoe? is 't Apespel?
Je vraegt niet iens of my jou yver zel behagen,
En komt de vliegen van men gloeijend bakkes jagen,
Zo wis en onverwagt, dat men, na desen dag,
Met dubbel regt jou hand ien vlieglap hieten mag.

Clean Wilt g' op dien stouten bek nog meer besolding halen

Silvester. Neen. Hou je hand vry t'huis. Ik schrik voor dat (betalen.

Lidamas. By zig.

Terwijl zy bezig zijn met kyven, mag ik zien,
Of ik de tweedemael iet op kan doen.

Silvester. Aan Cleanthe.

Ik mien,
Jou dolle koppigheid niet langer op te wagten:
Maer wensje voor gedieu, qua dagen, en sno nagten.
Daar past gien knegt in dienst van jou oploopentheid,
Als die een kop van hout, of gants gien bakkes heit.

Cleant. Silvester, wat is dit, wilt gy mijn dan verlaten?

Sil. t Heit lang enoeg eduurt, daer helpt althans gien praten

Cleant. Denk eens wie dat ik ben, en zie eens wie gy zijt....

Lidamas: By zig het uurwerk voor t zijne wech hebbende.

't Is eindelijk gelukt. Hy is zijn uurwerk quijt
Voor 't mijne. Laet ons nu met dese puik juweelen
Op kosten van Cleanthe eens braaf den milden spelen.

binnen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Sesde Tooneel.

CLEANTHE, SILVESTER.

Silvester.

HY is al weg men Heer, En meent zen zaken ſtaan,
Na deuze gaauwe greep, hiel kant: maar laet hem gaan,
'k Sel hem die fieleloon wel dapper t'huis doen komen.
Cleant. Ik weet voorwaer niet, of, in al dit wakend dromen
Dit boerten zonder end, dit waren zonder maat,
Het lachen mij zo na niet als het kijven ſtaat.
Maar even wel ik zie, en met geen klein mishagen,
Hoe weinig kinderen, in dees verdorve dagen,
Haer Ouders veel ontzien: en dat het zeker een
Gelukkig ongeluk mag heten, heeft m'er geen.
Silveſter, ſtel u geeſt nu ſchrap, voor alle zaken,
Om d'aengevange klugt van 't uurwerk te volmaken.
Silveſter. Ik ſweer je by men keel, dat ik, jou te geval,
Elk oogenblik van ſlim tot erger worden zal.

Vierde Bedrijf,

Eerſte Tooneel.

LIDAMAS, OLIMPE.

Olimpe. Het uurwerk van Lidamas quanſuis weigerende.

MYn Heer behoorde my nog zulks niet voor te leggen.
Lidamas. Hoe zoud gy van mijn hand dan willen iets ontſeggen?
Die een geſchenk verſmaat, betuigt, met goeder moed,
Dat zy geen ſtaat en maakt van iemand die 't haar doet.
Olimpe. Om u geen minſte ſchijn van achterdogt te geven;
Miſgrijp ik my rond uit aan d'ordre van 't wel leven:
Schoon die ons anders leert, ik volg die langer niet,
Nu gy mijn hart bezit, en daar als Heer gebied;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Lidamas: het uurwerk overgevende.
Mevrou, dit uurwerk is wel niet van d'ongemeene;
Nochtans, zoo ik geloof, Cleanthe en heeft'er geene,
Die beter zyn als dit....
Olimpe. Cleanthe vernemende.
Daer is hy zelf. Hou op.
Lidamas. O Goon, wat heeft die man al grillen in zyn kop!

Tweede Tooneel.

CLEANTHE, LIDAMAS, OLIMPE, NERYNE, SILVESTER.

Cleanthe. Tot Olimpe.

IK koom den troon van u volmaektheit weer genaken;
Eensdeels, Mevrou, om mijn beloften waar te maken:
En anderdeels, om my al zuchtende met lust
Te baden in den gloed, die myne ziel ontrust.
Olimpe. Gy zijt my welkom, Heer, maer ik kan niet versinnẽ,
Hoe gy met zoo veel trou en yver kond beminnen,
Dat schoon, daer in men thans niet anders speuren ken,
Als dat ik uwe zorg noch giften waerdig ben.
Clean. Ach hoe verdriet het my, dit uit uw mont te hooren!
Mevrou, ik heb u tog zoo dikwils van te voren
Gezegt, dat nooit myn minn' gegrondvest is op iet
Dat m' in het uiterlijk gelaet der menssen ziet:
Maer op een ander schoon van deugdzaamheid, dat binnen
In uwe ziel geplaetst my dwingt om dat te minnen.
En zoo gy dat gelooft, Mevrou, ik sweer dat gy
Nu meer als ooit mijn ziel verbind in uw' voogdy.
Was niemand hier als wy; ik zou, ter goeder trouwe,
U eens den rechten staet van mijn gemoed ontvouwen.
Maer....
Olimpe.
Daer's hier niemand als uw knecht en mijne maagt.
Cleanthe. Laet haer wat buiten staen, indien het u behaagt.
Olimpe. Aan Nerijne en Silvester.
Vertrekt.
Cleanthe. Ik zei, Mevron, dat ik ter goeder trouwe,
U zou den rechten staet van mijn gemoet ontvouwen:
Maer

Maer die is, in der daed, een spiegel, daer het beeld
Van uw volmaektheid, zoo omstandelijk in speelt,
Soo helder in vergaert en oeffent al zijn krachten,
Dat ik dat niet alleen omhels in mijn gedachten;
Maar vaak daar voor, met al de deugden van mijn ziel,
Als voor een Godheid, die ik aenbid, nederkniel.
Och of het u geviel, door onverbreekb're banden,
't Waarachtig blijk daer van te nemen, in onze handen,
Die op een troualtaar voor eeuwig u aan mijn
Verstrengelden; wat zou ik eens gelukkig zijn!
Doch acht gy my te klein die grootte gunst te dragen:
Ten minsten, voor zoo veel ik u ooit kon behagen;
Sla dit geschenk niet af, dat schoon van weinig geld,
Van waarde veel is, om de Liefde die 't verselt.

Lim. Ik neem het aan in dank, mijn Heer, en zal zeer geeren
U voorts te wille zijn, zoo ver' ik kan met eeren.

Cleant. Dank heb de lieve mond wiens onbedwonge plicht,
Mijn flau en lijdend hart zoo troostelijk verlicht:
Maer dank heb meest die hand, wiens uiterste genade
Mijn kleine nietigheid niet willen heeft versmaden.
Schoon had de hand, die my deze eer doet, met geweld
Een magtig Koningrijk in mijne macht gesteld,
Zy had my min verplicht. Laet ick'er ondertussen,
Soo 't u gevalt, Mevrou, uit dankbaerheit eens kussen.

Olimpe. Haer weigerig houdende, reikt Lidamas Cleante zijn hand.

Hei, mijn Heer!

Cleanthe. De hand van Lidamas kussende.

Lief albast, neem vry, terwijl gy kond,
Mijn hart geheel tot u. Het speelt my in de mond
Hoe heuglijk werd myn ziel ten hemel op getogen!
Ik swym by na van vreugd en minlyk onvermogen.

Olimpe. Noch al meer!

Cleanthe. Ach! beny my geen vermaak, Mevrou,
Voor wiens bezit ik licht een Wereld geven zou.

Ol. Soo ons hier iemand zag; wat zoude hy mogen denken?

Cleanthe. Niet dat in't minste deel u eer zou konnen krenkē:
Dewijl u achtbaerheit zyn waren luister schept

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Uit dese tuigen, van een Liefde, die gy hebt
Voor my onwaardige bewaert met zulken trouwe;
Maar om u onbeleeft niet langer op te houwen;
Ik ga, met uw verlof, van uwe gunst vervult:
En twijfel niet, dat gy die oit beklagen zult.

Silvester, Cleanthe ziende afscheid nemen, tot Nerijne.

Moet ik dan, zoet getou van levende Honingraten,
Waar in mijn bietje zoekt te nest'len, jou verlaten?

Cleanthe. Tot Silvester.

Silvester....

Silvester. Tot Cleanthe.

Wat's je wil?

Cleanthe. Dat gy mij weg geleid.

Silvester. 't Is hiel wat ongemiens, dat men ien dienaar heit,
Die voor een fakkel diend. Kom duister, volg je ligt na.

bei binnen.

Lidamas. Daar stapt die Koopman, voor zijn geld soo mooi berigt, na
Zijn kamer; en gelooft niet anders, of hij heeft
Op dees volmaakte hand zijn dorren mond gekleeft.

Olimpe. Ik wenste, dat hy ons wat min belet quam geven.

Nerijne. Schichtig buiten komende aan Olimpe.

Mevrou, twee Joffers van uw kennis staen zo even,
En wagten in 't Salet om u te zien.

Olimpe. 'T is wel,
Ik kom zoo.

Lidamas. Zijn afscheid nemende.

't Geeft geen pas dat ik u daar versel:
Vaar wel, tot flus.

Derde Tooneel.

OLIMPE, NERYNE.

Nerijne. Olimpe weerhoudende.

HOu stil, Mevrou, 't is maer versonnen.
Men wacht u niet.

Olimpe. Wat's dit Nerijne?

Nerijne. Om u te konnen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Van Lidamas ontslaan, heb ik die vond bedacht:

Olimpe. En waar toe dat?

Nerÿne. Om noch eenmael met al mijn magt
Cleanthe voor te staen, en u uw plicht te raden.
Gy ziet, of schoon uw list u zelven zoekt te schaden,
Hoe vast dien minnaer aen zijn eerste Liefde kleeft,
En altoos meer in u, als in zijn zelven leeft.
Gy ziet, dat, maer met zo veelvoudig blijk van waerheid,
Dat die geen middagzon te wijken hoeft in klaerheid:
Want wie eist grooter blijk van vastgegronde trou,
Als dat m'er leelijk achte en noch aenbidlijk houw'?
En kond gy dan uw pligt aen zulken trou verzaken,
Om voor een wulpse vlam der jonkheid plaats te maken?
Let op uw rust, Mevrou: en zie, hoe dun de deugd
Van trouwe duursaemheid bekent is by de jeugd:
De jeugd zoekt niet als lust, en al haar Minnevlagen
Zijn van geen langer duur, als d'eerste Bruiloftsdagen.

Olimpe. Wat opzet, welke spijt, wat wreedheid of verraat
Drijft u ontsinde we'er tot zoo gehaten praat?
Van wat voor raserny, en van wat geest gedreven,
Vervolgt gy mijne Liefde, en staet gy na mijn leven?
Seg, wreede? en waerom spuigt gy zoo bekaait van pas,
In 't last'ren van de jeugd, uw gal op Lidamas?

Nerÿne. Mijn ijver, en de vrees, dat gy, al haast bedrogen,
Mijn praat waerachtig zult bevinden voor uw oogen,
Die alleen, en nog spijt, nog wreedheid, nog verraat,
Noch raserny, noch spook, drijft my tot dese praat:
Ik vrees, dat gy een zucht u waarlijk toegedragen,
Voor een gemaakte schijn van Liefde zult verjagen:
En missen tot uw straf de aangebode vreugd
Van 't wel doen, en met een de wellust van de jeugd.
Want hy, wiens vleijery, u 't hans zoo kan belezen,
Dat gy hem Heer van uw gedagten geeft te wezen;
Die zelve Lidamas is al voor langen tijd
Aan een verloopen Hoer zijn eer en vrydom quijt.
Dat algemeen beschot van openbare schanden
Heeft hem al over 't jaar gesleept in hare banden:
En ziet hem daag'lijx noch daar hy zijn lusten boet:

Terwijl uw licht geloof zyn geile wenssen voed.
Dees' onbeschaemde heeft meer als honderdmael gaen pronken
Met dat Juweel, dat hy u flusjens heeft geschonken:
Maer heeft op zyn versoek, hem dat althans geleent,
Om dat hy door zyn glants u 't oog en 't oordeel meent
Te blinden, en de gift zyns Vaders doof te schynen.

Olimpe. Wat hoor ik lieve Goon! en wat zegt gy Neryne?

Nerÿne. Het geen Silvester my zoo daad'lyk heeft gezegt,
Terwyl ik buiten stond. En denk eens of een knecht
Het hert wel hebben zou om zoo iets te versinnen.

Olimpe. Vertel my het beloop van dit verfoeilyk minnen
Wat breeder.

Nerÿne. Strax, Mevrou, maer gints komt iemand aan,
Die ons beluist'ren mocht: Laat ons wat verder gaan.

Vierde Tooneel.

Lucille. Met een brief in de hand.

IK sidder daer ik ga: en derf niet zonder schromen,
Na zoo lang uit te zijn, by onse Juffer komen.
Mijn traagheid is te groot, z'heeft reden is zy quaat,
Ik zeid'er wel, dat ik my nergens op de straat
Vergeten zou; maar al dat volkje dat gekapt is,
Denkt zelden om haar pligt voor dat het moe geklapt is;
De praat is haar natuur, en 't swygen valt een Vrou
Of Maagt zoo lastig, dat zy liever barsten zou.
Ziet gy dit niet aan my? ik ben te post gezonden,
En worstel met mijn jacht als aan een tou gebonden:
En schoon geen levend mens mijn hindert in mijn weg;
Noch praat ik met mijn zelf, en hoor niet wat ik zeg.
Doch eens ontwaakt mijn plicht, en raad my op mijn haastste
Mejuffer te gaan zien. Zy was nooit van de quaadste:
Zy zal mijn traagheit licht verschoonen, nu ik haar
Noch schrift en tijding van Thelame weerbreng.. Maar
Zie gints mijn Heer; 't is best dit zaaltjen doorgestreken:
En om Silvesters wil mijn briefjen opgesteken.

Zy steekt het briefjen door haast mis.

Vijfde

Vijfde Tooneel.

CLEANTHE, SILVESTER.

Silvester.

VErnikkert op jou dienſt, zoo fel als op de vocht,
Heb ik dat leugentje niet wel te pas gebrocht?
Cl. Daar 's kans om u noch in den Almanac te zetten.
Want gy verbluft het al: Scarmouſies, Iodoletten,
Hanſoppen, Jantamboers en Pekelharingen,
En wat ik meer beroemt van ſnaxe grepen ken.
Ik zie Olimpe reets haar eerſten minnaar eeren
Met meer genegentheid: en hem den nek toe keeren,
Die zy gelooven zal dat met haar gunſten lacht:
En meer als haar een Hoer zijn Liefde waardig acht:
Want dit's den grofſten hoon die Vrouwen haat kan ſcherpen.
Zy moet nu al zyn Liefde en zyn geſchenk verwerpen,
En ſtooten met de voet; zoo maar Nerijne u trou
Geoordeelt; en uw vond verhaalt heeft aan'er vrou.
Silveſter. Soo maar... Dat woortje Soo, dat gaat men an men ſinnen.
Wat duivel mienje, Baas, datwe Jangatten binnen,
Die niet en weten wat zy zeggen, en aan wien?
Je ſelt daar, wachje beurt, ien aare deun afzien.
Nerijne zou'er rok mit kanten liever derven,
As goed geloof van my: ja op men woorden ſterven;
Se luiſtert na men praat as na ien kerkmuſijk:
En houd al wat ik droom voor zuiver Kanonijk;
Ik wed, dat zy, zoo ras ik flusjes van'er ſcheide,
'Er vrou mit ongeduld in heur vertrek verbeide:
En nu al heeft geſweet om uw genegentheid
't Herſtellen in de plaats die zy verkoren heit,
Want om'er zonder zorg heel na men zin te krijgen:
Ik heb'er op den hals belaſt ze moſt het ſwijgen.
Van elders is Nerijne ook van jou haters niet,
Zy houd'er hoogelyk aan u verplicht, om iet,
Dat zonder u, heur brôer had trapsgewys verheven,
Om voedzel in de lucht aan Kraai en Raaf te geven.

Clean-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Cleant. 'T is waer ik heb'er broer, in weerzin van den Raad,
Eens van de galg verloft : maer daer niet van gepraat.
Praat my van 't Meisje wat met haar gekante rokken,
Hebt gy'er nog bezint, Silvefter?
Silvefter. Zonder jokken.
Cleant. Zoo weet zy licht van u dat ik niet blind en ben.
Silvefter. Hola! vertrou dat ik die dieren beter ken!
Al had den Hemel my en buik en borft doen krielen
Van honderdduifenden op ien gepakte zielen,
Ik hieu ze liever al tot barftens toe in 't lijf:
As maer ien ftik daer van 't ontdekken aen ien wijf:
Het geen ze niet en weet, dat zal ze minft vertellen.
En dubbel is die loer ien keuvel waard mit bellen,
Die ook zen eigen Wijf iets van belang vertrouwt.
Het is een fwakke Doos, die gants gien flot en houd:
Het lekt'er altyd uit: en waer ook zou z' het laten?
Want die'er wel beziet, bevind'er vol van gaten,
Cl. Dit's we'er een greep, die blijk van u goed oordeel geeft,
Maer wie of dit gefchrift hier laten vallen heeft?
Silvefter, raep het op. En geef het my te lefen.
Den Brief die Lucille had laten vallen beziende.
ô Hemel! het gelijkt Thelames hand te wezen.
Zy is't: Dit zal gewis een vuile ftoking zijn;
Om voorts mijn Dochter op te maken tegen mijn.
Hy leeft den Brief van Thelame.
Ik heb, Mejuffer, in uw Brief den overdaad
Van uwe min gezien, die u zoo qualijk raad,
Dat mijn vertrek met uw ontfchaking moet gefchieden,
Ik ben uw onderdaan: maar ik hou voor gewis,
Dat, als een Koning wil een fchellemftuk gebieden,
Hy wel eer eerlijk doet, die ongehoorfaam is.
Ik zal flus als den dag zich 't eenemaal ontdoet,
En aldermeeft gelijkt den ftand van mijn gemoed,
Daar 't eeuwig duifter is, mij in de fchadu wagen,
Om u te komen zien: maar zal, in uw gezicht,
Mijn leven door het ftaal uit mijnen boefem jagen;
Soo gy niet weer en keert tot uw verlate plicht.
Thelame. *Gelezen hebbende.*

Mijn

Mijn ziel werd my ontroerd: mijn boezem werd bevochten,
En 't eenemaal verdeeld aan twee verſcheide tochten.
De blijdſchap trekt mijn gints, de droefheit her waarts heen;
En mijn verſlage geeſt en weet geen keur van tween.
Aan d'een zij drukt het my, mijn opſet af te wijken,
En 't machtig onderſtand der ſchatten van Manrijke:
Maar weer, aan d'andre zij, valt my die dwang zoo zoet,
Door 't edelmoedig hart, dat mij die lijden doet:
Dat ik maar half bedroeft, en gants niet meer verbolgen,
Vaſt neig de aangenaamſte en beſte weg te volgen.
Ik volg' er ook: en mijn verheugde ziel, geruſt
In zijn gedane keur, bewandelt die met luſt.
Thelame, braafſte borſt die immer Holland eerde,
Ik ſchenk u eindelijk den prijs die gy begeerde,
Met zoo veel lijdſaamheid: mijn dochter en haar goed,
Zijn reets den ſlechten loon van uw verheve moed.
Uw ſchatten, die al veer mijn ſchatten gaan te boven,
Gebieden my alleen u die niet te beloven:
Maar van den avond noch met blijdſchap u (indien
Gy doet het ge'en gy ſchrijft) de zelfde aen te bien.
Ik voel een aangenaam bedrog in mijn gedachten,
Dat even, als gy mijn, doe ik het minſt verwachte,
Verbaaſde door uw deugd, u mê verbazen zal,
Door 't onvermoed gevolg van een gelijk geval
Koom neem die lieve proef: Maer koom vry zonder zorgen.
'k Voorzeg u buiten hoop een heugelijken morgen:
Een morgen, die tot u believen 'thans verſpaart
't Bezitten van die ge'en, wiens eer gy hebt bewaart.

Tot Silveſter.

Maar ginder koomt zy zelf. Daar laet den brief weer vallen.
En gaan wy aan een kant.

binnen, na den brief ter neer geworpen te hebben.

Seſde

Sesde Tooneel.

LUCELLE, MELICE.

Lucelle. Den Brief weer op genomen hebbende.

Wat Juffer, niet met allen!
GY hebt geen noot daer van, om dat den eenen niet
Een letter lezen kan, en d'ander niet en ziet.
't Kan ook niet zijn, dat zig daer iemand aen vergiste:
Zy lag noch op de plaets, daer ik'er flus vermiste.

Melice. den Brief nemende.

Lang my z', op dat ik mijn verlangen daer aen blus':
En eerst met aendacht lees', en dan met Liefde kus'.

Zy leest zagt, en gelezen hebbende, zeit:

O Hemel, hebt gy 't dan al heel op my geladen?
En zal mijn eenigste hoop, mijn eenigste hoop verraden?
En stooten boven dien, met den verachten voet,
Het eel besluit van mijn verliefden overmoed?
Thelame, 't zy zoo 't wil, dit geeft my achterdenken.
Gy vreest niet om uw eer, maer uw gemak te krenken:
En stelt uw rust voor die van uw verlate Bruid:
Want wat en voert een hart, dat waerlijk mint, niet uit?
't Sal tegen het geweld van aarde en Hemel steigeren:
En dood nog hel ontzien: maer in dit wijflijk weigeren
Schuilt iet dat onbekent mijn ongelukken stijft.
Lucille, zoo die wreede in 't zin heeft, 't geen hy schrijft,
Het uur is al na by dat hy zig hier moet vinden.
Ga gy al stil beneen, uit vrees voor onsen blinden,
Hem wachten aen de deur: en breng hem zachjens in,
Om d'armen staet te zien, daer ik my in bevin.

Luc. Zeer geeren. Maer zoo 't u gelieft mijn raad te achten;
Gy zult met meer gemak hem zelf alhier verwachten.
Hy heeft de sleutel van de naeste gallery;
En kent de wegen van ons huis zoo wel als wy:
Dus kan hy min verlet tot in uw kamer komen.
En zie daer komt hy al ten zy mijn oogen droomen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Melice. Thalame vernemende:

Mijn hart tot ſtikkens toe, beklemt in barensnood,
Verwacht hier 't vonnis van myn leven of myn dood:

Sevende Tooneel:

THELAME, MELICE, LUCILLE.

Thelame met Melices brief in de hant.

NEen nimmermeer en heeft uw hand dit ſchrift geſchreven.
Uw deugd is niet gewoon uw tochten toe te geven.
'k Geloof dat eenig ſpook booſaartig en verweent,
Uw hand heeft nagebootſt, en uwen naam ontleent.
Indien gy na de wet van uwe plicht wilt hooren,
Gy ſult u geenſins aan mijn hartig ſeggen ſtoren:
Maar denken tot bewijs van mijn genegentheid,
Dat men daar veel bemint, daar men niet veel en vleit.

Melice. Uw deugd, myn ware vriend, geeft ſporen aan de myne.
Ik voel de ſtralen van behoorlijkheid we'er ſchijnen
In mijn ontneveld brein: En vrucht met dankbaarheid,
De leſſen die uw ſorg mijn eer te voren leid.
Denk geenſins dat ik met afkeerige gedachten
Uw yver ſoo van pas mijn misſlag hoor verachten:
Ik minn' u des te meer: en wens met goeder moed
Te ſterven, voor de ge'en, die my mijn eer behoed.
Te ſterven? neen myn ziel, neen laat ons liever leven:
Om uw verdienſten eens het eerlijk loon te geven:
Soo 't niet door waarde van gelijke dienſten is;
Altoos door een gevolg van diepe erkentenis.
Maar laat onder dien in onze trou volherden.
Wie weet wat met'er tijd van Vaders haat mag werden?
Miſſchien zal hy noch ſelfs volmaken onze vreugd:
En zijne gierigheid doen buigen voor u deugd.

Thel. De deugd en heeft geen vat op 't hart van ſulke menſen,
Die niet als het bezit van aardſe ſchatten wenſſen,
Vley u noch my niet meer met ſulken ydelheid:
Maar gun my, voorts te gaan, daar my de wanhoop leit.

Vaar

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Vaar wel ...

Melice. Ik zoek vergeefs dit droevig woord te uiten.
Ik voel my hart en mond met doodſe banden ſluiten:
Ontfang een bange zucht in plaats. O wreed geval!

Lucille. ziende Silveſter komen aanloopen.

Maar wat voor nieuws of ons Silveſter brengen zal.

Achſte Tooneel:

THELAME, MELICE, SILVESTER:

Silveſter.

MEjuffer, luiſter toe, maar vry met bei jou ooren.
Ik kom te poſt om jou wat wonders te doen hooren:
Ik weet niet of het ſcha of voordeel an je doet.
Maer hoor het ierſt,en keur het zelf dan quaad of goed.
Je Vader 't zij deur gunſt van Santen en Santinnen,
Of door ien helſſe kunſt van duivels en duiv'linnen,
Heit zoo ſtrax onverwacht, en zonder vuur of licht,
Herkregen op ien ſprong de helft van zen geſicht.
Altoos hij ziet zoo gaau, als ien beproefde vinker,
Deur 't ien oog: en dat oog is 't buurtje van het linker.
Hy ſloeg zen tabbert om: en zei dat hij me voort,
Sou volgen: en zie daer het heerſchop houd zen woord.

Thalame. Aan Melice. Hij ziet Cleanthe van ver.

Zoo hy mijn hier betrapt, zoo heb ick wee'r te lijden.

Melice. aan Thelame, hem verſchuilende.

Gy kond zeer lichtelijk dat ongemak vermijden.
Verſchuil u in dien hoek. En hou u zonder zorg
Alleen maer ſtil: ik blijf voor deſe reis u borg.

Negende Tooneel.

CLEANTHE, MELICE, THELAME, SILVESTER.

Cleanthe.

MYn dochter neem uw deel in d'Hemelſſe genade,
Die mij het hart zo gul in blijdſchap geeft te baden.
De helft van mijn geſicht is we'erom heel te recht:

Melice. Silveſter heeft my dat zoo dadelijk geſegt.
Den Hemel werkt alleen na zijn goed welbehagen:

En

n op een oogenblik verwisselt zijne plagen
n zegeningen, die hy zelden niet volmaakt,
ls eens zijn milde gunst aan 't zegenen geraakt.
Uit groot beginsel van de redding der gebreken,
Die gy te duurzaam lijd, kan hier niet blijven steken:
Gewis den Hemel zal, gelijk hy is gewent,
Dat brengen tot de vreugd van een gelukkig end.
En zeker, is een droom niet t'eenemaal te houwen
Voor ydelheid; en mag men iet daar op vertrouwen;
Ik zeg, en hou voor vast, dat naar een klein geduld,
Gy gants ontslagen van uw blindheid wesen zult.
Wat ingstorte geest, wat droom, of wat voor oordeel,
Beweegt mijn dochter dus te gissen tot mijn voordeel?
Melice. Soo als Silvester my de blijde tyding bracht,
Sat ik in dese stoel te rusten: en heel sacht
En diep in slaap geraakt, scheen my uw edel wesen
Rondom het voorhooft van een Son gekroond te wesen;
Waar of de stralen voorts, uw aanschijn doorgespreit,
Dat trokken uit een wolk van diepe duisterheid.
Ik had dat lief gesicht tot noch toe vruchten mogen:
Maar met Silvester sprak, verdween het uit mijn oogen:
Doch geensins uit de kracht van mijn geheugenis.
Ik heb het u verbeeld, zoo levend als 't my is
Vertoond: En zoo gy nu begerig zijt te weten,
Of 't waarheid, vleyery of gissinge mag heten,
't Geen ik'er uit besluit en strax van hoop te zien;
Gy kond zeer lichtelijk uw lust voldoen: indien
Het u gelieft hier in mijn raad te volgen.

Cleanthe. Garen:

Melice. Wel aan dan, laat ons thans het praten laten varen,
En tijen aan 't werk.. Ten waar Silvester mijn bedroog,
Het oog waar uit gy ziet, dat is uw rechter oog?

Cleanthe. Soo is het.

Melice. Gun my dan de vryheid te gebruiken
Van dat met mijne hand een weinig toe te luiken:
Soo sult gy weten aan een wisse ervarentheid,
Of ook uw linker oog de dingen onderscheid,
Gelijk het plag te doen.

Cleanthe Dees' aengenaem en aardig
Gevonde list, is juist mijn dochters oordeel waardig.
Leg op uw hand

Melice tot Thelame, Cleanthes oog luikende.

Nu kond gy sagjens henen gaen.

Cleanthe, Terwijl Thelame zoekt weg te komen.

Gy hebt waerachtelijk een goede droom gedaen.
Ik voel mijn oog op nieu zijn oude kracht versamen.

Thelame. Weerhoudende.

En 't ziet u reets Melice. En 't ziet u ~è Thelame,
O Hemel, wat's uw droom na hoop en wens gelukt!

Melice. En wat sta ik verset!

Silvester. By zig.

En ik verboevestukt!

Thelame. aan Cleanthe.

Denk geensins Heer, dat ik in spijt der ongelukken;
Die om uw gierigheid mijn trouwe liefde drukken,
My hier met opset vinde, om tegen u uw bloed
In doemelijken haat te stijven: en den voet
Te geven tot het ge'en ik my te noemen schame.
Veel eer....

Cleanthe. aan Thelame.

Seg my niet meer, ik weet het al Thelame:
De trekken van uw pen', die hebben my getoont
Het edelmoedig hart dat uwe borst bewoont.
Dat hart heeft mijn gemoed, wel eer vol onmedoogen,
Met alle Liefde en gunst althans tot u gebogen,
Die in mijn Dochters eer mijn achting hebt bewaart.

Thel. Ik Heer? vergeef my dat ik ben die naem niet waard

Cle. Gy zoekt, en in der daad ik zie het met behagen,
Uit zedigheid geen naem dier brave daad te dragen:
Maer ik ben onderrecht van wat'er is geschied;
Doch hier daer over veel te twisten past ons niet.
Altoos indien gy noch standvastig uwe sinnen
Kond neigen om dees' onvoorsichtige te minnen;
Weet dat ik u, Thelame, om uwe deugden eer':
En met vermaak u bid, en biddende begeer',
Dat gy haer mergen sult uw Kerkbeloften geven:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Thel. Ik kon geen grooter eer' ontfangen van mijn leven.
Cle. Vertrou dat ik het al ten besten schikken zel:
En beter als gy wenst: op voorwaerde evenwel,
Dat gy mijn buitengast, noch hem die in'er gunst is,
Zult openbaren dat mijn blindheid niet als kunst is.
Ik wil door deze kunst noch stellen eerst ten toon,
Een onbescheide Vrou en een ontaarden Zoon:
En zien tot welken trap van onbeschaemde treken,
Haer vuile boertery zal weten door te breken:
En met wat schik zy hen daer zullen van ontslann
Als ik'er stutten zal. ik maak dit opset aen
Uw beider trou bekent: en hoop gy zult het swijgen.
Thel. Dat vry, zoo zy een woord uit onze lippen krijgen,
Een haestig ongeluk ons voor ons trouwen schei.
Cle. Sweert gy my dat op trou?
Thelame en Melice t'zamen.
Wy sweren 't alle bei.

Vijfde Bedrijf,

Eerste Tooneel.

LIDAMAS, OLIMPE.

Lidamas.

HOe, dat ik u die ik met zoo veel groote blijken
Van Godsdienst eer en dien, dus sou verongelijken?
Gelooft gy my, Mevrou, aan zoo veel eeden niet?
Dat noch het Hemels vuur zijn gloende pijlen schiet,
En blixem op dit hoofd met slindende ongelukken:
Dat noch d'onstelde lucht mijn rijte aan duisend stukken
Door onweer of een bui van donder: dat de zee
My gapende versweig: dat d'aarde, in barens wee,
Opbarste, en my een graf in zijnen afgrond make,
Dat endlijk dit heelal te zaam aan 't woeden rake,
En my tot stof vermaal; zoo ik mijn ergens aan
't Gezag van uwe Liefde of schoonheid heb misgaan:
Valshartig mens, die my dit schelmstuk zogt te spelen,
Gy zult u boosheid aan mijn wraaklust niet ontstelen:

En schoon uw nietigheid mijn yver schande doet;
Ik zal u schelmery afwassen in uw bloed.
Maar zie, den Hemel, die geen logens kan gedoogen,
Send my dien Logenaar van pas hier onder d'oogen.
Zie hier Mevrou, zie hier dat trouloos, ongeacht
En beestig schepsel, dat mijn trouwheid maakt verdacht.
Hoe beeft hy voor 't gesicht van die hy heeft beledigt!
Zijn vrees beschuldigt hem, terwijl zy my verdedigt.

Silvester naderende.

Rampsalige koom hier: spreek op: en geef mijn eer
Terstond zijn luister en mijn Liefde het leven weer.
Wie anders als Mevrou beheerst mijn ziel en sinnen?
Wie anders draag ik op mijn onbehoorlijk minnen?
Wie telt my onder haar versoekers, meer als zy?
En wie was buiten haar begiftigt ooit van my?
Spreek op laf hertige, of dit ontijdig swijgen,
Sal strax tot loon de vrucht van mijne gramschap krijgē.
Spreek op...

Tweede Tooneel.

LIDAMAS, OLIMPE, SILVESTER.

Silvester.

DAtje me thans de rug niet mooitjes meten selt:
Mijn Heer, indien je my beloven wilt,
So sel ik met'i en veert entwee drie woorden maken,
Dat jy we'er in de gunst van jōu miestres selt raken.

Lidam. Indien gy dat wilt doen, zo spreek vry zonder zorg.

Silvester. Tot Olimpe.

Ik zel: maar jy, Mevrou, blijf jy ierst voor hem borg.

Olim. Vrees niet ik sta'er voor dat hy zijn woord zal houdē.

Silvester. 't Geheim dat ik quansuis Nerijne flus vertroude,
Was maar ien enkel praatje, en in der daad ien vond:
• Of zoo j'het best verstaat ien leugen zonder grond.
Jou Vader, die ik dien', zoo ras hy quam te merken,
Dat dese schoonheid ook op jou begon te werken,
En dat jy mit mier kans, as hy, die nu bejaart
Mit minder vordel vrê, zijn medevryer waart;

Die

Die quam uit volle macht my op den hals bevelen
Tot zijn gerustigheit u dese trek te spelen.
Lidamas. Hoe! heeft mijn Vader dan dit werkje toegestelt?
Silvester. Ja hy.
Lidamas. Soo hebt gy wis hem onze min vertelt.
Silvester. Ik had my ier de tong ten bek uit laten trekken:
Lidamas. Wie anders kon hem die verborge min ontdekkē?
Silvester. Hy zelfs:
Lidamas. Hy zelfs?
Silvester. Hy zelfs.
Lidamas. 'k Versta niet wat gy segt.
Ten zy gy my daar van wat nader onderrecht,
Silvester. Ik heb mijn tong verhuurt aan Bestevaars ducaten.
Dog 't geen'er swygē doet, dat kan'er we'er doen pratē:
Lidamas hem eenig gelt toestekende.
Ik vat het. Neem dit vast voor af.
Silvester. Geloofje niet,
Dat ik zie?
Lidamas. Ik glooft voor vast:
Silvester. Je Vader ziet
Soo wel as ik.
Lidamas. Dit's weer een nieugesmede logen:
Silvester. 'k Seg dat je Vader zo veel wils heit van zen oogen
Als ik: En lieg ik dat, zoo touwme vry als leer.
Olimpe. Cleanthe die zou zien! En hemel zints wanneer?
Silvest. Sints dat zen Vaders vrou zin moeder van him kraam-
En hy iens met de lucht het lieve licht inaamde. (de,
Olimpe. Soo is hy dan niet blind!
Silvester. Hy is het nooit geweest.
Lidamas. Tot Olimpe.
Mevrou, hier komen wy niet gekkelijk te feest.
Tot Silvester.
Maar (zoo gy dat geheim ons anders mé wilt deelen)
Wat inzicht doet hem dus den blinden Gaauoog spelen?
Silvester. Ik zal u dat hier na op ien bequamer tijd
Ten vollen doen verstaan. Thans dunkt me dat, in spijt
Van onze blinde mom, wy hoorden toe te kijken
Om hem van avond noch iens heerlijk uit te strijken:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

En zoo gy niet verſmaet het oordeel van een knecht;
Ik weet'er middel toe.
Lid. Ik bid u, dat gy 't zegt.
Silv. Gy zult gewis zeer licht zijn voordre hoop verdooven
Soo jy Cleanthe kent bewegen, te gelooven,
Dat jy zen jalouzy en zijn gemaakte liſt
Al op zen aenkomſt ſpeurde, en veur de middag wiſt:
En dat van al jou doen d'onnooſele gebaren,
Meer blijken van geduld, as weinig kennis waren.
Want hier op zal hy in zijn eige liſt verſtrikt,
Gien raad zien, die'er niet tot uw vernoegen ſchikt.
Lid. De ſneegſte van ons Hof zou zich vergeefs verkloeken,
Om noch zoo een verſtand in Holland op te zoeken.
Ik prijs het diep geheim van uw geſonden raad:
En voor zoo veel mijn geeſt de grond daer af verſtaat,
Ik zie ook kans genoeg, om die doen waer te worden.
Laet ons alleen, om heel dien aenſlag wel in orden
Te brengen, en 't gevolg na wens te doen vergaen,
Ons in mijn kamer daer wat nader op beraen.
Silv. Het zal my nooit aan raad van guitery ontbreken;
Zoo lang als gy my, door een goude tong doet ſpreken.
Maer jy lui, zoo je wilt, gaet voor af met je tween
Wat in jou Kamer: En laet my een poos alleen:
Ik moet mijn harſſenboek eens door en we'er doorlezen;
Om eenig loopje dat van klink zal moeten wezen.
Doet jy mekaer wat deegs: vertrou my voort de reſt.
Lid. Gy dingt om dubbel loon; doet gy maer wel, uw beſt.

Derde Tooneel.

SILVESTER, *Alleen.*

AL had je lijf en ziel verſworen
Op trouwe van ſtilſwijgentheid:
Al waart jy Paaps en juiſt geboren,
Om in de biegt van elk te hooren,
Wat yder een op 't harte leid:
'k Geloof je ſoud het eeuwig lellen
Aen 't oor van alleman op ſtraat:
Of immers dat uw ſlempgezellen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Ten ierften in de kroeg vertellen.
Soo luid men moertjes daegfe praat,
En waerlijk 't is me zoo onmooglijk iets te fwijgen,
Als Pekelharing t'eten, en gien dorft te krijgen:
Voornementlijk wanneer men mijn getrouwigheid:
Een krimpend hondsbanket tot loon heeft toegeleit.
Neen. 'k Acht hem puur voor dol, die luft heit in geflagen
Te zijn: zoo duurkoop kan gien plicht my ooit behagen:
Ik lach iens mit die roem: en kies ik fweerje dat,
Ducaten in men hand veur fchoppen in men gat.
Ook was hier gants gien raad, om Lidamas te paaijen
Als klappen. 't Gaf hier pas. Neen tong, je moft hier
kraaijen.
Wat leit'er an, zo rechts mijn Heerfchop, fchoon betrapt
In zijn bedrog, niet weet, dat ik hem heb beklapt?
Ik zal dit werkje zoo met guitery doorweven;
Dat hy hem zelven eer als my de wijt zel geven.
Daer is hy.

Vierde Tooneel.

CLEANTHE, SILVESTER.

Cleanthe. HOor ik hier de ftem van Lidamas?
Silvefter. Jy hebt'er licht gehoord, want hy vertrekt zoo
pas.
Cleanthe. Met mijn Beminde?
Silv. Juift geraden.
Cle. Geen van beijen
En weet noch dat ik veins?
Silv. Wat droes, bin ik ien heijen,
Of duivelmiefter, of Crantier, of zoo ien brui?
Dat jy me daer na vraegt? hoe weet ik wat de lui
In 't heimelijk al doen, en wat fe kennen weten?
Maer ien ding weet ik, en dat fel me nooit vergeten:
En dat is, dat ik, an men miefter hou en trou,
Veel liever fterven as zen zaak verpraten zou.
Cle. O fpiegel van goe knechts, en goe vertrouwelingen!
Silv. Tot hier toe is 't al wel. Maer veur de reft, de dingen
Staen hiel flegt met je Soon, hy is zoo dol verlieft.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

As oit ien Ridder was: en zoo 't je niet belieft,
Dat hy Olimpe trouwt: het fel hem zoo verdrieten,
Dat hy er sekerlijk het leven in fel schieten.
Ay Heerschop, toon alhier jou vaderlijke deugd,
En geef ien weinig toe aen d'hevigheid der jeugd.

Cleant. Gy hebt my op dit punt uw raad niet aan te praten.
Ik heb al overlegt, wat ik zal doen en laten,
Maar, zonder dat ik uw bescheidenheid mistrou,
Weet, dat ik mijn besluit voor u verborgen hou.
Breek u het hoofd dan niet met meer te willen weten:
Maer ga zoo strax bene'en, en spoei u met den eten:
Ontsprei mijn bed daar na, en leg mijn nachtgoed re'e:
Dit boek zal mijn zoo lang versellen, in uw ste'e.

Vijfde Tooneel.

CLEANTHE, LIDAMAS.

Lidamas. HOe met een boek in d'hand? dit's wonder slag van blinden,

Cleanthe. Ja zoon Silvester zoekt alom om u te vinden:
En dank heb 's hemels zorg die u van zelfs hier leid.

Lid. Wat eist mijn Vader dan van mijn gehoorsaamheid?

Cle. Niet, als dat gy voor my eens daadlijk aan wilt tekenen,
Het geld dat nu en dan ik stuxgewijs kan rekenen,
Gedaan te hebben aen mijn knecht: en dat gy dan
Eens ziet, hoe veel de som in als bedragen kan.
Soek in dit rekenboek een lege plaets te krijgen.

Lid. Wel dit s bevallig, Heer, en al te mooi om swijgen:
Uw rekenboek dat is een treurspel.

Cleanthe. Lidamas,
Dit schertzen op mijn quaal en geeft altijd geen pas:
't Mishaagt my alzoo veel als 't u misstaat. Naar desen
Moogt gy met goed bescheid wat wijzer leeren wesen.
Zoo gy de moeite van dit klein verzoek ontziet,
Segdat: maer potter met uw blinden Vader niet.

Lid. Hoe konstig weet hy in zijn veinsen voort te varen!
Mijn Heer, ik kan in alle oprechtigheid verklaren,
Dat ik u niet misseg, maer dat dit boek gewis
Dat oude wijtberoemde en zelfde Treurspel is, --

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Cleanthe: Dat nooit en is vertoond...
Lid. Als hier eens, maer na 't leven
Doe 't knevel zuchtig ſtael wierd door den hals gedreven
Den trouwen Voeſterheer der rechten van ons land.
Daer na is dat verboon op ban en boete: want
De Vorſten hooren noô 't verhael van 't geen'er leed is
En met een woord, mijn Heer, 't is Vondels Palamedis.
Is dat zoo niet; dat vry des Hemels ongenâ
My met de zelve ſtraf van uwe blindheid ſla.
Cle. Sou dat wel mooglijk zijn!
Lid. Mijn Heer, het is waerachtig.
Cle. Hoe word men ook misdiend met zulken bengelachtig
En lompen Ezel van een knecht. Die ſchelmſe guit,
Die leid my eeuwig dwars, of is op parten uit.
Ik zal hem op de daad van avond noch betalen:
En zetten hem 't gat uit.
Lid. Kan ik hem onderhalen;
Ik zal dien galgenaas den kop in ſtukken ſlaan:
Ik quam alleen om hem te zoeken herwaarts aan;
En nu hy hier niet is ga ik hem elders jagen,
En 't wettig Fieleloon van zijn verraet doen dragen.
Cle. Maer zeg eens waer in dat hy u heeft miſdaen.
Lid. Hy heeft my in een zaak zoo doemelijk verra'an,
Dat ider die het hoord zijn loos verſonne logen
Voor zuivre waerheid houd, en word'er van bedrogen.
Cleanthe. By zig.
Silveſter is beget een ſnedig man te roer:
Gewis raekt dit verraet het uurwerk en de hoer.
Ik ben wel eens zoo wel gediend, als ik het giſten.
Maer veinzen wy, als of wy nergens af en wiſten.
Lid. Wat is mijn Vaders wil? my dunkt dat hy iet ſegt.
Cle. 'k Beſchuldig en met een verdedig onſe knecht. (deel,
T'hans ſtoor ik my daer aen: maer daadlijk, tot zijn voor-
Denk ik, hy zondigt niet als uit gebrek van Oordeel:
En meent, tot volle blijk van recht onnooſel bloed,
Dan dikwils dienſt te doen wanneer hy meeſt miſdoet.
Lid. Ik zal hem dan zijn plicht wat beter leeren weten:
En dat onnooſel bloed eens heerlijk uit doen ſweten.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Sesde Tooneel.

CLEANTHE, OLIMPE.

Olimpe.

ACh help! ik val. Mijn voet is in de mat verwert,
Cleanthe. Olimpe stuttende
Hy leent wellicht de hand, die eertijts gaf het hert:
Olimpe. Ik was daer zonder u, mijn Heer, geheel verlegen.
Maer zints wanneer hebt gy 't gesicht we'erom gekregē?
Cleanthe. 't Gezigt? ai geef daer geen zo gunstig oordel van,
Ik ben tot noch zoo blind als iemand wesen kan.
Olimpe. Hoe koomt gy dan zo juist en vaerdig toegevlogen,
Om my te helpen? kan dat toegaen zonder oogen?
Cleanthe. De Liefde leende my zijn wieken, en zijn toorts
Verlichte mijn: doe dreef mijn eige zucht my voorts.
Daer ik u zoo van pas kon dienen: maer geloof vry,
Dat noch het vier van mijn gezicht al even doof zy.
Olimpe. Zo hoor ik dat de Liefde, als 't uw vernoegen raakt,
U van een blinde hervormt; en tot een *Gaauwoog* maakt.
Cleanthe. Die praet is my verdagt... 't is zo, dat sy van binnen
In 't werktuig van mijn ziel, den huisraed van mijn sinnē,
Natuurelijk schept en voed een toegenegentheid
Die eeuwig, daer gy zijt, my tot uw dienst geleid.
Olimpe. Word gy tot mijnen dienst zo trouwelijk gedreven;
Soo wreek my van een hoon, my in uw huis gegeven.
Cleanthe. Een hoon, mijn waerde ziel? wie of die dartle was,
Die daer aen denken dorst?
Olimpe. Dat dorst uw' Lidamas.
Cleanthe. Mijn zoon?
Olimpe Die heeft mijn, door veel smeken en lang temen,
Uit zijn ontuchtige hand een uurwerk aen doen nemen,
Dat... Maer daer koomt hy zelf, en sleept met hem den knegt,
Door wien ik van dit snô bedrog ben onderrecht.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Sevende Tooneel.

CLEANTHE, LIDAMAS, OLIMPE, SILVESTER.

Lidamas. Tot Silvester.

MAak fraaitjens den verbaasde, en koom al bevend binnen.

Silvester. Ik zel dat beter doen, as jy het zelt versinnẽ.

Lidamas. Tot Olimpe.

Wat ben ik in mijn schik dat ik u hier onmoet!
Mevrou, zie hier den schelm, wiens overtuigt gemoed
U daadlijk zal doen zien, hoe snô zijn valsse logen
Mijn eer bezoedelt heeft, en uw geloof bedrogen.
Ik wil dat hy zoo strax, en op zijn knyen belijd,
Dat ik belastert ben, en gy verraden zijt,
En dat hy dan verklaart wie ons dit heeft besteken;
Of 'k zal my met zijn bloed van zijne valsheid wreken.

Cleante. zacht aan Silvester.

Wacht u wel op uw hals, dat gy myn naam niet noemt.

Lidamas. Tot Silvester.

Hoe gaet gy voort mot my te tergen? spreek verdoemt
Gedrocht, en zeg my 't geen ik vraag; of 't zal u gelden.

Olimpe. Aan Lidamas.

Wilt gy hem dwingen een vertrouwt geheim te melden?

Lidamas. Ik zie wel dat den Guit, om zijne schuld belaan,
Uit vrees niet melden derft, hoe hy ons heeft verra'an.
Maer zoo hem deze vrees volhart dien mond te sluiten,
En dus met een belet zyn schelmery te uiten;
Myn moed zal die met recht, ten lesten mo'e getart,
Gaan zoeken door zyn borst tot binnen in zyn hart.

Hy trekt hier op zijn degen, en

Cleanthe. hem we'erhoudende

Wel Zoon, waar wil dit heen? wat's dit? steek op u degen.

Lidamas. Tot Cleanthe.

En zints wanneer hebt gy 't gezicht weerom gekregen?
Mijn Vader, dits iet nieus dat my aan 't harte raakt,
En dat van hoog verstoort ten hoogsten vrolijk maakt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Cleanthe. Al zagjens Lidamas, zet uwe blijdſchap palen,
Gelooft gy dat ik zie, uw oog en oordeel dwalen.
Want ſchoon ik zoo van pas uw arm en degen keer,
Ik zie maar in de lucht een ſwenk van uw geweer.
Voor 't ovrige hou uw ruſt: en zoo gy niet vlak tegen
Uw plicht en mijn gezag wilt gaan; ſteek op u degen.
Heeft dit ellendig wicht u ergens in miſdaan,
Wreek u na uwen ſtaat, en denk daar meer niet aan.
't Is een onnoos'len bloed, die 't hart goed Hollands rond heeft;
En uitſmijt al wat hem de praat maar in de mond geeft,
Maar zonder achterdocht zoo wel als zonder ſlot.
Hy heeft my wel gezegt, dat gy ten hoogſten tot
De vrou van mijne ziel, Olimpe zijt genegen:
En dat gy in haar gunſt hebt zoo veel voets gekregen,
Dat zy in al haar doen u reets na d'oogen ziet.
Maar...

Lidam. Heeft hy dat geſegt, mijn Heer hy liegt dat niet.
'T is waar en ik beken't; ik kon niet eens beginnen
Die ſchoonheit aan te zien, of moſt'er ſtrax beminnen:
Ik wierd beneffens u haar minneſlaaf, zoo ras
Ik in Olimpe zag hoe veel zy waardig was.
Maar wat al ongeluk, wat ſmertelijke ſtrijden
Van Liefde en van ontzag heeft my de min doen lijden?
Hoe dikwils heb ik my geſchaamt dat ik ontaart
U Medevryer was, daar gy mijn Vader waart?
Hoe dikwils heeft die naam my in mijn hart doen horen,
Dat ik behoorde die van Minnaar daar te ſmoren,
En dus ontrent de Liefde en 't Vaderlijke recht
In mijn gemoed verwekt een deugdelijk gevecht?
Maar nochtans (en wie zou Olimpe tegenſtreven?)
Olimpe in dat gevecht is mijn Meeſtres gebleven.
Gy weet het want meeſt heel 't eerbiediglijk beleid
Van onze Liefde is in uw tegenwoordigheid
Geoeffent, daar wy u door konſtige gebaren
Te kennen gaven, 't geen de tong niet dorſt verklaren:
En al wat ik van daag heb met Mevrou beſtaan,
Wijſt u genoeg mijn Liefde en mijn eerbieding aan.

Ik ſpreek de waarheit, Heer; en zoo u oogen ſpraken,
Sy zouden, als u mond; die waarheit niet misſaken.

Cleanthe. De praat die gy hier voert, die klinkt my vreemt in 't oor.
Een zoon, dien ick tot trooſt van mijne jaren, voor
De roem van Adeldom en deugd begon te achten,
Vertreet zijn eer en plicht door woedende gedachten!
Een vrou, die my voorheen haar trou heeft aangeboon,
Veracht mijn Liefde en haar beloften voor dien zoon!
En 't geen in mijn gemoed niet zonder ſpijt kan komen)
Men wil, dat ik daar zelf heb kennis van genomen,
En dat zelf mijn geſicht, als of daar aan gants niet
Ontbrak, geweten heeft wat daar van is geſchied!
Moeſt, gy, ondankbre zoon, aan dus een wreed misnoegẽ
De bitterheid van uw Barbaris ſchempen voegen?
En door een bits verwijt, van boosheit nimmer moe,
Noch met de ſmerte van mijn blindheid lacchen toe?

Lidamas. Jaag andre vry een ſchrik op 't lijf door ſulke reden;
Wy hebben lang genoeg u veinzery geleden:
Gy pleegt die hier bekaait, daar gy zoo wijt vergiſt
Uw eige wijsheit vind gevangen in uw liſt.
Wy weten uw bedrog: en midden in de ſtreken
Van uw gemaakt verdriet is ons de grijns gebleken
Van uwe jalouzy: op dat gy dit gelooft,
Soo weet, Heer, dat Olimpe al even eens berooft
Van hare ſchoonheid is, als gy zijt van uw oogen.

Cleanthe. Tot Silveſter.

Verrader, dits uw werk. Uw tong heeft my bedrogen.

Silveſter. Vergeeft my dat men Heer; ze doet waarachtig niet.

Lidamas. Het was niet nodig dat uw Jongen u verriet;
Dewijl wy van uw liſt al doe de blijken zagen,
Doe eerſt Olimpe quam uw ongeval beklagen.

Cleanthe. zig wat bedacht hebbende.

Soo hebt gy dan uw kans tot hier toe uitgewacht
En my dien trek geſpeelt, die 'k u te ſpelen dacht?
'T is waar ik ben betrapt, En min, als gy, geſlepen

In 't

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

In 't wettelijk gebruik van hoofze minnegrepen,
Moet lijden, dat gy d'eer van dit geding behaalt:
En dubbel mijne list met uw bedrog betaalt.
Schoon gy my vry wat meer ontzag had moeten dragen;
Noch laet ik my uw keur om uw verstand behagen.
En maek althans uit kracht van mijn gedaen besluit
De schoone Olimpe, van uw moeder, tot u bruid.
Maer u, zoo mijn verlies my na zijn waerde spijten,
U most ik, wreede Olimpe, en met groot regt verwijten
Die wispeltuurigheid, die my 't bezit ontrooft,
Van 't geen gy my met zoo veel eeden had belooft;
Doch nu het wonderlijk beloop van deze zaken
My zien doet, dat een knoop van ware trou te maken
Niet zonder toe doen van iets Hemels kan bestaen;
Ik neem in plaets van Bruid, u voor mijn dochter aen.

Silvester alleen.

Wat denkje Vriendetjes, is dat niet mooi gevochten?
Twie Bruiten op ien dag, en, as s'er minst om dochten,
De Jonkers in'er schik, den Ouden wel gepaait,
En mijn Persoon met eer dit warrenet ontdraait.
Soo weet deur zijn verstand ien snaak van alle winden
Ten lesten noch, als 't naauwt, altijd ien gat te vinden.
't Verstand dat is ien ding, dat as 't ien mens begeert
Te bruiken, goud en wijn uit knupplen distelleert.
Had my dat ding gemist, ien bui van knuppelslagen
Dé my al lang den loon der dommekrachten dragen;
Maer dat gesegend ding, dat edele verstand,
Dat spaerde my de rug, en salfde my de hand.
Is iemand onder jou om zulken ding verlegen,
Ik heb'er flus ien last of twie van thuis gekregen.
En dat gerieflijk is, veur alle slag van staat;
Voor Koopman, Makelaar, Doctoor en Avekaat,
En dat zig mier bemoeit mit eerlijk te bedriegen:
Want mijn verstand bestaat in wel te kunnen liegen:
Heb jy gebrek daar van, kom mergen, as 't je lust.
In wensje veur dees tijd goen avend en goe rust.

UIT.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 109